

## Service Profile

### กลุ่มงานเภสัชกรรมและคุ้มครองผู้บริโภค โรงพยาบาลเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน

#### 1. บริบท(context)

##### ก. หน้าที่และเป้าหมาย :

เพื่อให้การบริการเภสัชกรรม การบริหารเวชภัณฑ์ การบริบาลเภสัชกรรมและการคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ มีความปลอดภัย ถูกต้อง รวดเร็ว มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพ และสร้างความพึงพอใจแก่ผู้รับบริการ

##### ข. ขอบเขตการให้บริการ :

- งานบริการจ่ายยา : ให้คำแนะนำปรึกษาด้านยาแก่ผู้ป่วย และให้บริการจัดจ่ายยาแก่ผู้ป่วยและผู้มารับบริการ ทุกวัน ตั้งแต่เวลา 08.30 – 20.30 น.
- งานบริหารเวชภัณฑ์ : จัดระบบบริหารเวชภัณฑ์โดยการคัดเลือก จัดซื้อ จัดหา ควบคุม เก็บรักษา และการกระจายยาแก่หน่วยงานต่าง ๆ ภายในโรงพยาบาลสัปดาห์ละ 1 ครั้ง และสถานีอนามัยในเขตอำเภอเดือนละ 1 ครั้ง
- งานบริบาลเภสัชกรรม : ติดตามดูแลการรักษาด้วยยาในผู้ป่วยเฉพาะราย เพื่อให้ผลการรักษา มีประสิทธิภาพและผู้ป่วยมีความปลอดภัย
- งานเภสัชกรรมชุมชน : ดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพในเขตพื้นที่อำเภอและสนับสนุนงานเภสัชกรรมในสถานบริการระดับรองในเครือข่าย ตลอดจนส่งเสริมงานการแพทย์แผนไทย
- งานเภสัชสนเทศ : ให้บริการวิชาการด้านเภสัชกรรมและการส่งเสริมให้การใช้ยาที่สมเหตุผล

##### ศักยภาพและข้อจำกัด

คลังเก็บเวชภัณฑ์ยาและเวชภัณฑ์ที่ใช้ยาและวัสดุการแพทย์	1	ห้อง
เภสัชกร	1	คน
เจ้าพนักงานเภสัชกรรม	2	คน
พนักงานนวดแผนไทย	1	คน

ข้อจำกัด	การแก้ไข/การปรับปรุงที่เกิดขึ้น
พื้นที่จำกัด ไม่มีพื้นที่ให้บริการให้คำปรึกษาด้านยาแก่ผู้รับบริการที่เป็นสัดส่วนเฉพาะ	1. จัดทำแผนงาน/โครงการขออนุมัติต่อเติมห้องให้คำปรึกษาด้านยา 2. ในระยะที่ยังไม่มีห้องเฉพาะ ให้บริการในพื้นที่ห้องจ่ายยาไปก่อน
อัตรากำลังไม่เพียงพอ	1. จัดทำแผนงาน/แนวทางการขออัตรากำลังเพิ่ม 2. จัดลำดับความสำคัญของภาระงาน และกระจายงานให้เจ้าหน้าที่มีส่วนร่วมมากขึ้น และเภสัชกรควบคุมดูแลตรวจสอบอีกขั้นหนึ่ง 3. กำหนดให้เจ้าหน้าที่แจ้งล่วงหน้าก่อนลา เพื่อจะได้วางแผนอัตรากำลังคนให้เหมาะสม 4. กำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานกรณีเจ้าหน้าที่ฝ่ายเภสัชกรรมชุมชนขาดหรือลา

**ค. ผู้รับผลงานและความต้องการที่สำคัญ**

ผู้รับผลงาน	ความต้องการของผู้รับผลงาน
1. ผู้ป่วยและญาติ	<ul style="list-style-type: none"> <li>1. ได้รับบริการที่รวดเร็ว ไม่ต้องให้รอนานมาก</li> <li>2. ได้รับยาที่มีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วน ราคาเหมาะสม ฉลากยาตัวใหญ่ ชัดเจน อ่านง่าย</li> <li>3. ได้รับคำแนะนำข้อมูลในการใช้ยาที่ถูกต้องชัดเจน และไม่พูดเรื่องเกินไป พูดจา ไฟแรง สุภาพ และเป็นกันเอง มีความยิ่งแข็งแจ่มใส</li> </ul>
2. สถานีอนามัยและหน่วยงานนอกโรงพยาบาล	<ul style="list-style-type: none"> <li>1. ได้รับบริการด้านยาและเวชภัณฑ์มิใช่ยาอย่างถูกต้องครบถ้วน และรวดเร็ว</li> <li>2. ได้รับการประสานงานที่ดีและเป็นกันเอง</li> </ul>
3. งานผู้ป่วยนอก	<ul style="list-style-type: none"> <li>1. ได้รับการประสานงานที่มีประสิทธิภาพ สุภาพและเป็นกันเอง</li> </ul>
4. งานชันสูตร	<ul style="list-style-type: none"> <li>1. ได้รับการประสานงานที่มีประสิทธิภาพ สุภาพและเป็นกันเอง</li> <li>2. ได้รับเวชภัณฑ์มิใช่ยาในการเบิกแต่ละครั้งอย่างครบถ้วน</li> </ul>
5. งานห้องคลอด	<ul style="list-style-type: none"> <li>1. ได้รับการประสานงานที่มีประสิทธิภาพ สุภาพและเป็นกันเอง</li> <li>2. จัดทำยาเม็ดอยา high alert drug</li> <li>3. มีการตรวจสอบวันหมดอายุของยา และเปลี่ยนยาให้เมื่อยา ใกล้หมดอายุ</li> </ul>
6. ผู้ป่วยใน	<ul style="list-style-type: none"> <li>1. มีระบบการตรวจสอบยาที่หล่อผู้ป่วยในเป็นประจำและมีการเปลี่ยนยาให้หากมียาที่ใกล้หมดอายุ</li> <li>2. ต้องการให้จัดทำระบบ Unit dose ที่สมบูรณ์ทั้งยาเม็ดและยาaniด</li> <li>3. จ่ายยาถูกต้องครบถ้วนตามรายการยาที่มีใน order</li> <li>4. ต้องการให้เจ้าหน้าที่มาให้คำแนะนำการใช้ยากับผู้ป่วยและญาติที่ admit</li> <li>5. หากการสั่งยาของแพทย์จำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนโดยการทบทวนของเภสัชกรแล้ว ให้ปรึกษาแพทย์ก่อนและลงข้อมูลเป็นลายลักษณ์อักษรใน chart ผู้ป่วย</li> <li>6. ต้องการให้รอามาส่งตรงเวลาเพื่อที่จะได้ให้ยาผู้ป่วยตรงเวลา</li> <li>7. ต้องการได้รับความสะดวกและรวดเร็วในการเบิกยาและเวชภัณฑ์มิใช่ยา รวมทั้งมีให้เบิกใช้อย่างเพียงพอ ไม่ขาดสต็อก</li> </ul>
7. องค์กรแพทย์	<ul style="list-style-type: none"> <li>1. ต้องการให้มีการทบทวนการสั่งจ่ายยาของแพทย์ หากเกิดความคลาดเคลื่อนให้ปรึกษาแพทย์ก่อน</li> <li>2. ควรกำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการเภสัชกรรมและการบำบัดอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง เพื่อพิจารณารายการยาในบัญชียาของโรงพยาบาล</li> <li>3. ยาที่จำเป็น มีจ่ายให้ผู้ป่วย ไม่มีขาด</li> <li>4. ต้องการให้แจ้งเรื่องยาที่ใกล้หมดอายุ, ยาที่เหลือน้อย, ยาที่มีจำนวนมาก หรือยาที่นำเข้าบัญชีโรงพยาบาลใหม่ เพื่อจะได้ช่วยบริหารจัดการเรื่องยา</li> </ul>
8. งานอุบัติเหตุ-ฉุกเฉิน	<ul style="list-style-type: none"> <li>1. ได้รับความสะดวก รวดเร็วในการเบิกจ่ายเวชภัณฑ์ มีเพียงพอต่อการใช้ ไม่ขาดสต็อก</li> <li>2. มีระบบการตรวจสอบยาหมดอายุที่งานอุบัติเหตุ-ฉุกเฉินและมีการແลกเปลี่ยนยาให้เป็นประจำสม่ำเสมอ</li> </ul>

**ค. ผู้รับผลงานและความต้องการที่สำคัญ (ต่อ)**

ผู้รับผลงาน	ความต้องการของผู้รับผลงาน
9. งานเกษตรปศุสัตว์และครอบครัว	<ol style="list-style-type: none"> <li>จ่ายยาถูกต้อง ครบถ้วน พร้อมทั้งให้คำปรึกษาที่จำเป็นอย่างครบถ้วน</li> <li>ต้องการได้รับความสะดวกและรวดเร็วในการเบิกยาและเวชภัณฑ์มิใช่ยา และต้องการให้มีเพียงพอพร้อมใช้ ไม่ขาด</li> </ol>
10. งานการเงินและบัญชี	<ol style="list-style-type: none"> <li>ต้องการให้ฝ่ายเอกสารรับทราบข้อมูลลงราคาฯและแก้ไขให้ถูกต้องครบถ้วนทุกใบสั่งฯ</li> <li>กรณีที่พบว่าเข้าหน้าที่ห้องเก็บเงินไม่อู่ซู่ขอให้นอกให้คนไปรับเข้าหน้าที่ห้องเก็บเงินสักครู่</li> <li>ให้ส่งออกสารเบิกจ่ายค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการให้ทันตามกำหนดเพื่อสะดวกในการทำรายการจ่ายเงิน</li> <li>การส่งรายงานการเวชภัณฑ์ยาและเวชภัณฑ์มิใช่ยาประจำเดือนให้ตรงกำหนดทุกเดือน</li> <li>ต้องการให้เข้าหน้าที่มาลงชื่อรับเงินเดือนที่ฝ่ายบริหารทุกสิ้นเดือน</li> </ol>
11. ฝ่ายทันตสาธารณสุข	<ol style="list-style-type: none"> <li>จ่ายยาถูกต้อง ครบถ้วน พร้อมทั้งให้คำปรึกษาที่จำเป็นอย่างครบถ้วน</li> <li>ได้รับการประสานงานที่มีประสิทธิภาพ สุภาพและเป็นกันเอง</li> <li>ต้องการได้รับความสะดวกและรวดเร็วในการเบิกยาและเวชภัณฑ์มิใช่ยา และต้องการให้มีเพียงพอพร้อมใช้ ไม่ขาด</li> </ol>

**ง. ประเด็นคุณภาพที่สำคัญ**

ให้บริการด้านยาอย่างเพียงพอ พร้อมใช้ ปลอดภัย ถูกต้อง รวดเร็ว มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐาน วิชาชีพ และสร้างความพึงพอใจแก่ผู้รับบริการ

**จ. ความท้าทาย และความเสี่ยงที่สำคัญ จุดเน้นในการพัฒนา**

**ความท้าทาย**

- การจัดระบบการป้องกันการแพ้ยาช้า
- การจัดระบบการจัดการยาเดิมของผู้ป่วยให้มีประสิทธิภาพ
- ความครอบคลุมและประสิทธิภาพในการจัดระบบยาที่มีความเสี่ยงสูง
- การบริหารเวชภัณฑ์ยาให้มีความเพียงพอพร้อมใช้ มีอัตราการสำรองเวชภัณฑ์ยาที่เหมาะสม

## ความเสี่ยงที่สำคัญ

ความเสี่ยงที่สำคัญ	แนวทางป้องกัน/ หลีกเลี่ยง
<p>1. การคัดเลือก จัดหา และเก็บรักษา</p> <p>1.1 ยาขาดไม่มีจ่ายให้ผู้ป่วย</p> <p>1.2 การเตือนสภាព/ หมวดอายุของยา</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- กำหนดเกลี้ยงครั้ง และเจ้าพนักงานเภสัชกรรมรับผิดชอบตรวจสอบรายการยาในคลังและจุดสำรองยา</li> <li>- จัดระบบคัดกรองรายการยาเมื่อถึงจุดสั่งซื้อดีอนละ 2 ครั้ง</li> <li>- กำหนดเกลี้ยงครั้งและเจ้าพนักงานเภสัชกรรมรับผิดชอบตรวจสอบ-ควบคุมการหมวดอายุของยาทั้งระบบตั้งแต่คลังยาห้องจ่ายยา และจุดสำรองยา เดือนละ 1 ครั้ง</li> </ul>
<p>2. การใช้ยา การติดตามผลลัพธ์ และการบริหารความเสี่ยง</p> <p>2.1 การติดตาม เพื่าระวัง การเกิด Medication error</p> <p>2.2 อุบัติการณ์ ME ที่รุนแรง ระดับ E-I</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- จัดทำสำเนา Doctor order sheet มาใช้ในกระบวนการ การจัด-จ่ายยาผู้ป่วยใน</li> <li>- การสั่งยาผ่านระบบ computer (LAN)</li> <li>- การจัดทำบัญชีรายการยา Look alike – Sound alike (LASA)</li> <li>- การจัดเก็บข้อมูล medication error</li> <li>- การจัดทำระบบเตือน (Pop up alert) ต่างๆ เช่น LASA list, คู่ยา DI ของยา Warfarin และยาอื่นที่สำคัญ</li> <li>- การใช้ระบบบริหารยาแบบ Medication Administrative Record (MAR) แผนการใช้บัตรให้ยา</li> <li>- การจัดทำทะเบียนปฏิบัติ เรื่อง การบริหารจัดการเกี่ยวกับยาที่ผู้ป่วยนำติดตัวมา</li> <li>- กลุ่มงานเภสัชกรรมเป็นศูนย์กลางการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ สังเคราะห์ อุบัติการณ์ ME, ADR การแพ้ยา ช้า HAD ต่างๆ</li> <li>- มีการสะท้อนข้อมูลย้อนกลับ (Feed back) ไปยังหอผู้ป่วย PCT ที่เกี่ยวข้อง ขณะทำงานฯ ADR, HAD นำไปพัฒนาระบบที่ติดตาม ประเมินผล โดยทบทวนวิเคราะห์ในเชิงระบบ เพื่อหา Root cause analysis (RCA) พร้อมเสนอแนวทางแก้ไข ป้องกันการเกิดเหตุการณ์ซ้ำ</li> </ul>

ความเสี่ยงที่สำคัญ	แนวทางป้องกัน/หลีกเลี่ยง
2.4 การติดตามเฝ้าระวังการเกิด ADR 2.4.1 การแพ้ยา การแพ้ยาเดิมช้ำ 2.4.2 การป้องกัน Preventable ADR	<ul style="list-style-type: none"> <li>- จัดทำระเบียบปฏิบัติ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการป้องกันการแพ้ยาช้ำ</li> <li>- แต่งตั้งคณะทำงานฯ เพื่อพัฒนาระบบติดตามประเมินผลการเกิด ADR</li> <li>- คณะทำงานฯ ดำเนินการติดตามเฝ้าระวังในหากลุ่มที่ทำให้เกิด ADR ที่รุนแรง</li> <li>- จัดทำแบบบันทึกประวัติการเกิด ADR โดยเภสัชกร เพื่อเป็นฐานข้อมูลแนวโน้มกับเวชระบะเบียน</li> <li>- จัดทำบัตรระวังการใช้ยา</li> <li>- มีการทำบัตรเฝ้าระวังการแพ้ยาที่รุนแรง และสมุดประจำตัวผู้ป่วยที่ได้รับ Warfarin, ผู้ป่วย G-6-PD</li> </ul>
2.5 การติดตามเฝ้าระวังการใช้ยา High Alert Drugs 2.5.1 Medication error จากยา HAD 2.5.2 ADR ที่รุนแรงจากการใช้ยา HAD	<ul style="list-style-type: none"> <li>- จัดทำระเบียบปฏิบัติ เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการยาที่มีความเสี่ยงสูง</li> <li>- แต่งตั้ง คณะทำงานฯ เพื่อพัฒนาระบบติดตามประเมินผลการใช้ยากลุ่ม HAD</li> <li>- มีการทำหนดรายการ HAD ประจำจุดสำรองยาต่างๆ ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> <li>LR จำนวน 2 รายการ</li> <li>ER จำนวน 9 รายการ</li> <li>Ward จำนวน 5 รายการ</li> </ul> </li> </ul>
2.6 การติดตามเฝ้าระวังการใช้ยาที่มีรูปคลื่องเสียงคล้าย(LASA)	<ul style="list-style-type: none"> <li>- จัดทำแนวทางปฏิบัติกิจกรรมเกี่ยวกับการบริหารจัดการยาที่มีรูปคลื่องเสียงคล้าย</li> <li>- นำข้อมูลความคลาดเคลื่อนที่พบรายงานกลับไปยังองค์กรวิชาชีพหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อป้องกันการเกิดช้ำ</li> </ul>

## จุดเน้นในการพัฒนา

จุดเน้นโรงพยาบาล	จุดเน้นหน่วยงาน
จุดเน้นที่ 1 พัฒนาระบบบริการคลินิกเฉพาะกลุ่มโรค, จุดเน้นที่ 2 พัฒนาระบบบริการส่งเสริมสุขภาพในกลุ่มโรค ที่สำคัญทุกหน่วยงาน	จุดเน้นที่ 1 พัฒนาระบบบริการด้านยาและส่งเสริมสุขภาพ ในผู้ป่วยโรคเบาหวาน โรค COPD โรคความดันเลือดสูง
จุดเน้นที่ 3 พัฒนาการคัดกรองและระบบการป้องกันและ ควบคุมการแพร่กระจายเชื้อในโรงพยาบาล	จุดเน้นที่ 2 พัฒนาการคัดกรองและระบบการป้องกันและ ควบคุมการแพร่กระจายเชื้อในฝ่ายเภสัชกรรมชุมชน
จุดเน้นที่ 4 บริหารจัดการความเสี่ยงทางคลินิกที่สำคัญและ ความเสี่ยงทั่วไปในโรงพยาบาล	จุดเน้นที่ 3 พัฒนาระบบบริหารจัดการยาเพื่อความปลอดภัย ของผู้ป่วย จุดเน้นที่ 4 การปรับปรุงระบบบริหารเวชภัณฑ์เพื่อให้มี ประสิทธิภาพ จุดเน้นที่ 5 การพัฒนาสิ่งแวดล้อมให้มีความปลอดภัย
จุดเน้นที่ 5 ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามหลักอาชีวอนามัย และสร้างเสริมสุขภาพให้เป็นแบบอย่างด้านสุขภาพ	จุดเน้นที่ 6 พัฒนาและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ บุคลากรเภสัชกรรมให้เป็นแบบอย่างด้านสุขภาพที่ดี
จุดเน้นที่ 7 การสรรหาเพิ่มนบุคลากรในตำแหน่งที่ไม่เพียงพอ และจุดเน้นที่ 8 การพัฒนาสมรรถนะที่ดีและมีความสำคัญ ต่อระบบงาน	จุดเน้นที่ 7 การสรรหาบุคลากรเพื่อทดแทนตำแหน่งที่ขาด และพัฒนาสมรรถนะบุคลากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้สามารถ ปฏิบัติงานได้
จุดเน้นที่ 9 สร้างการเรียนรู้ในระบบการพัฒนาคุณภาพ โรงพยาบาลทุกระดับ โดยมุ่งเน้นการทบทวน 12 กิจกรรม ทบทวน	จุดเน้นที่ 8 การสร้างการเรียนรู้ของบุคลากรเภสัชกรรมโดย กระบวนการ 12 กิจกรรมทบทวน

## ฉ. ปริมาณงาน และทรัพยากร (คน เทคโนโลยี เครื่องมือ)

### I. ปริมาณงาน

งาน	ปริมาณงานโดยประมาณ		
	ต่อวัน	ต่อเดือน	ต่อปี
1. งานบริการจัดจ่ายยาผู้ป่วยนอก	40 ใบสั่งยา	1,252 ใบสั่งยา	15,024 ใบสั่งยา
2. งานบริการจัดจ่ายยาผู้ป่วยใน	6 ใบสั่งยา	180 ใบสั่งยา	2,160 ใบสั่งยา
3. การแบ่งบรรจุยาเม็ดผู้ป่วยนอก	21 ซอง	634 ซอง	7560 ซอง
4. การเตรียมน้ำยาล้างมือ (water less) ให้กับหน่วยเบิกในโรงพยาบาล	-	1,200 ml	15,000 ml
5. การให้บริการคลินิก TB และ เอดส์	-	12 ครั้ง	150 ครั้ง
6. การเบิกจ่ายยาจากคลังฯ ให้หน่วยงานภายใน รพ.และสถานีอนามัย	-	419 รายการ	5,028 รายการ
7. จัดยาคืนงานอุบัติเหตุ-ฉุกเฉิน	2 รายการ	60 รายการ	720 รายการ
8. งานบริหารเวชภัณฑ์ : จัดซื้อเวชภัณฑ์, เอกสารจัดซื้อ, รับยาเข้าคลัง, จัดทำข้อมูลยาประกอบการพิจารณาจัดซื้อ	-	106 รายการ	1,272 รายการ
9. งานคลังเวชภัณฑ์ : จัดเรียงเวชภัณฑ์ยาเข็นชั้น, ตัดยอดเบิก-จ่ายใน ทะเบียนคุม, สำรวจยอดคงคลัง, รายงานรับ-จ่ายประจำเดือน	-	419 รายการ	5,028 รายการ
10. รายงานยาเสพติดให้ไทยและวัตถุออกฤทธิ์อัจฉริยะ		1 ครั้ง/เดือน	12 ครั้ง/ปี
11. การให้สุขศึกษาและติดตามการใช้ยาผู้ป่วยในที่ admit	1 ราย	30 ราย	360 ราย
12. งานอาหารปลดล็อกภัย ตรวจสอบและเฝ้าระวังความปลอดภัยด้านอาหาร ตามแผนของ สสจ.			อย่างน้อย 2 ครั้ง/ปี
13. การออกตรวจร้านขายของชำตามแผนของ สสจ.			อย่างน้อย 1 ครั้ง/ปี

**II. อัตรากำลัง ทรัพยากรบุคคล รวมทั้งสิ้น 4 คน**

ประเภทบุคคลากร	จำนวน	หน้าที่
1. เภสัชกร	1	<ul style="list-style-type: none"> <li>1. งานบริหารงานทั่วไปฝ่าย : รับน โขบายมาจัดทำแผนประจำปี/แผนประจำเดือนในการปฏิบัติงานต่าง ๆ</li> <li>2. งานบริหารเวชภัณฑ์ : การจัดระบบการบริหารเวชภัณฑ์ โดยกำหนดรายการยาและเวชภัณฑ์มิใช่ยา คัดเลือก – จัดหา ควบคุมจัดเก็บ- การเบิกจ่าย</li> <li>3. งานบริการเภสัชกรรม : งานบริการจ่ายยาผู้ป่วยนอก, งานบริการจ่ายยาผู้ป่วยใน, จัดระบบความปลอดภัยด้านยาในโรงพยาบาล</li> <li>4. งานเภสัชกรรมเบรินอล : งานติดตามและเฝ้าระวังอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา, การให้คำปรึกษาด้านยา, คลินิกผู้ป่วยโรคเออดส์และผู้ติดเชื้อเอชไอวี, คลินิกวัณโรค</li> <li>5. งานสารสนเทศและวิชาการ</li> <li>6. งานคุ้มครองผู้บริโภคและเภสัชสาธารณสุข</li> <li>7. งานแพทย์แผนไทย</li> </ul>
2. เจ้าพนักงานเภสัชกรรม	2	<ul style="list-style-type: none"> <li>1. งานคลังเวชภัณฑ์ยา : การเบิกจ่ายเวชภัณฑ์ให้กับหน่วยเบิกของโรงพยาบาลและคูแลจัดการคลังเวชภัณฑ์ให้เป็นระบบ</li> <li>2. งานบริการจัดและจ่ายยาผู้ป่วยในและผู้ป่วยนอกทั้งในและนอกเวลาราชการ</li> <li>3. งานคุ้มครองผู้บริโภคในชุมชน</li> <li>4. งานแพทย์แผนไทย</li> <li>5. งานธุรการ</li> </ul>
3. พนักงานนวดแผนไทย	1	<ul style="list-style-type: none"> <li>1. งานหลักประจำที่ห้องยา : แบ่งบรรจุยาทั้งผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน, จัดยาผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน, เตรียมเวชภัณฑ์สำหรับจ่ายประจำวัน, ฯลฯ</li> <li>2. งานแพทย์แผนไทยด้านการรักษาเมื่อมีการส่ง case มารับการนัดรักษา</li> <li>3. งานส่งเสริมสุขภาพด้านการแพทย์แผนไทย</li> </ul>

### III. เครื่องมือและเทคโนโลยี

ลำดับ	รายการเครื่องมือที่สำคัญ	จำนวน	ระบบการคุ้มครองมือ
1	เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์	3 เครื่อง	1. ตรวจสอบความพร้อมใช้โดยผู้รับผิดชอบทุกวัน
		2 เครื่อง	2. กำหนดการ scan virus ก่อนการใช้งานทุกครั้ง
2	ตู้เย็นเก็บยา	3 ตู้	1. กำหนดการล้างทำความสะอาดตู้เย็นและละลายน้ำแข็งเดือนละ 1 ครั้ง สำหรับตู้เย็นห้องจ่ายยา ส่วนตู้เย็นคลังยาในระบบจะละลายน้ำแข็งอัตโนมัติแต่ก็มีกำหนดการล้างทำความสะอาดตู้เย็นเดือนละ 1 ครั้ง ซึ่งจะต้องกำหนดไม่ให้เป็นวันเดียวกัน 2. กำหนดการควบคุมอุณหภูมิตู้เย็นให้อยู่ในช่วงที่กำหนด 2-8 องศาเซลเซียส ในช่องปกติ และในช่องแช่แข็งไม่เกิน -15 ถึง -20 องศาเซลเซียสหากไม่เป็นไปตามที่กำหนดต้องมีการทวนสอบระบบ
3	ถุงน้ำเม็ดยา	2 ชุด	1. ล้างเช็ดทำความสะอาดทุกครั้งหลังใช้งานและเช็ดให้แห้ง และสะอาดก่อนใช้งานทุกครั้ง
4	เครื่องปรับอากาศ	4 เครื่อง	1. กำหนดให้มีการล้างทำความสะอาดโดยทีมช่างบารุงของโรงพยาบาลตามแผนประจำปีงบประมาณ 2. กำหนดเวลาและอุณหภูมิในการเปิด-ปิดเครื่องปรับอากาศตามมาตรฐานอุณหภูมิในการเก็บรักษาที่ 25 องศาเซลเซียส
5	เครื่องพิมพ์สติกเกอร์ฉลากยา	1 เครื่อง	ตรวจสอบความพร้อมใช้โดยผู้รับผิดชอบทุกวัน
6	เครื่องวัดอุณหภูมิและความชื้น	3 เครื่อง	ตรวจสอบความพร้อมใช้โดยผู้รับผิดชอบทุกวัน
7	เครื่องตีป้ายสติกเกอร์เบงบรรจุยา	1 เครื่อง	ตรวจสอบความพร้อมใช้โดยผู้รับผิดชอบทุกวัน
8	เครื่องวัดอุณหภูมิตู้เย็น	4 เครื่อง	ตรวจสอบความพร้อมใช้โดยผู้รับผิดชอบทุกวัน

## 2. กระบวนการสำคัญ(Key Process)

กระบวนการที่สำคัญ (Key Process)	สิ่งที่คาดหวัง (Process Requirement)	ความเสี่ยงสำคัญ (Key Risk)	ตัวชี้วัดสำคัญ (Performance Indicator)
<b>งานบริหารเวชภัณฑ์</b>			
<b>1. คัดเลือกและวางแผนการจัดซื้อ</b>			
1.1 การคัดเลือกและพิจารณารายการยา - ประชุมคณะกรรมการ เภสัชกรรมและการนำบัตร (PTC)	- คัดเลือกและพิจารณาเวชภัณฑ์ ยาเข้า - ออกจากบัญชียา รพ. - มีการปรับน้ำหนักให้เหมาะสม กับสภาวะ รพ. - ได้ยาที่มีมาตรฐาน ปลอดภัย และมีคุณภาพ	- คณะกรรมการ PTC ไม่ได้ประชุม <sup>*</sup> ร่วมกันทั้งหมด - ยาที่คัดเลือกเข้าบัญชียา รพ. มี ความชำรุดและอยู่ในกลุ่ม เดียวกัน - ยาที่ผ่านการพิจารณานำเข้าบัญชี ยา รพ. แล้ว ไม่มีการสั่งใช้จำนวน มาก - ได้ยาไม่ตรงตาม spec. ที่กำหนด	- มีการประชุมคณะกรรมการ เภสัชกรรมและการนำบัตร (PTC)อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง
1.2 การสำรวจความต้องการใช้เวชภัณฑ์ - จัดทำแผนจัดซื้อเวชภัณฑ์ ยาประจำปี/ประจำไตรมาส/ ประจำเดือน	- การสำรวจเวชภัณฑ์มีความ เหมาะสม เพียงพอสำหรับ ให้บริการ - ทราบงบประมาณสำหรับการ จัดซื้อเวชภัณฑ์ - สามารถปรับเปลี่ยนแผนการ จัดซื้อได้เหมาะสมตามสถานการณ์	- ข้อมูลจัดทำแผนจัดซื้อเวชภัณฑ์ ยาไม่ครอบคลุมทุกหน่วยบริการ - ขาดข้อมูลในการจัดทำแผนจัดซื้อ - จัดทำแผนฯ ไม่ครอบคลุมทุก รายการยา - อัตราการใช้เวชภัณฑ์มีการ เปลี่ยนแปลงระหว่างปี	- มีการสำรวจอัตราการใช้ เวชภัณฑ์และปรับแผนจัดซื้อ <sup>*</sup> ประจำเดือน/ไตรมาส
<b>2. การจัดซื้อและจัดหาเวชภัณฑ์</b>			
2.1 การทำรายการจัดซื้อ <sup>*</sup> ประจำเดือนและของอนุมัติ ซื้อตามระเบียบพัสดุ	- เพื่อเป็นหลักฐานการจัดซื้อ <sup>*</sup> และเป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการ พัสดุ	- ไม่ได้ทำบันทึกของอนุมัติซื้อ <sup>*</sup> - บันทึกของอนุมัติซื้อหาย - จัดทำบันทึกของอนุมัติซื้อ <sup>*</sup> - การจัดซื้อไม่เป็นไปตามระเบียบว่า <sup>*</sup> ด้วยการพัสดุ	การจัดทำบันทึกของอนุมัติซื้อ <sup>*</sup> ถูกต้องตามระเบียบพัสดุและ ครบถ้วน ทันเวลา
2.2 การติดต่อสั่งซื้อ <sup>*</sup> เวชภัณฑ์ (ยา GPO / ยา บริษัท / ยาซื้อร่วม)	- สามารถติดต่อสั่งซื้อเวชภัณฑ์ กับบริษัทหรือผู้แทนจำหน่าย เวชภัณฑ์ได้อย่างสะดวก - มีเวชภัณฑ์สำหรับให้บริการ อย่างครบถ้วน ยาไม่ขาดและ บริษัทส่งได้ทันตามกำหนด	- ติดต่อบริษัทหรือผู้แทนจำหน่าย เวชภัณฑ์ไม่ได้ - ผู้แทนจำหน่ายไม่ได้ส่งข้อมูลเข้า บริษัท - บริษัทแจ้งเวชภัณฑ์ขาด Stock ไม่สามารถสั่งได้ตามกำหนด หรือแจ้งลิขิตผลิต - บริษัทจัดส่งเวชภัณฑ์ล่าช้า/ส่งผิด	สามารถสั่งซื้อเวชภัณฑ์ได้ ตามกำหนดทันเวลาในแต่ละ รอบ

กระบวนการที่สำคัญ (Key Process)	สิ่งที่คาดหวัง (Process Requirement)	ความเสี่ยงสำคัญ (Key Risk)	ตัวชี้วัดสำคัญ (Performance Indicator)
<b>2. การจัดซื้อและจัดหาเวชภัณฑ์</b>			
2.3 การแลกเปลี่ยน/ยืม/ขอ ความอนุเคราะห์/ช่วยใช้ เวชภัณฑ์จากบพ.อื่น	<ul style="list-style-type: none"> <li>- สามารถติดต่อประสาน รพ.อื่น ขอความอนุเคราะห์แลกเปลี่ยน/ ยืมมา/ให้ช่วยใช้เวชภัณฑ์ได้ โดยสะดวกเพื่อลดรายการ เวชภัณฑ์ Dead stock หรือ Over stock และเพื่อให้มี เวชภัณฑ์ไว้ใช้อย่างเหมาะสม กับสถานการณ์ ไม่เกิดการ สูญเสียและมีความทันเวลา</li> <li>- ลดมูลค่ายาเสื่อมสภาพ/หมวดอาชญา</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ไม่มีเวชภัณฑ์ให้แลกเปลี่ยน/ยืม</li> <li>- ไม่สามารถจัดหาพาหนะเพื่อไป รับเวชภัณฑ์ในช่วงขณะจำเป็นได้ ทันที</li> <li>- รพ.อื่นไม่ต้องการให้แลกเปลี่ยน เนื่องจากเกิดความยุ่งยากในการ ควบคุม stock คลังเวชภัณฑ์</li> <li>- </li> </ul>	สามารถแลกเปลี่ยน/ยืม/ขอ ความอนุเคราะห์/ช่วยใช้ เวชภัณฑ์จากบพ.อื่นได้ตาม ความเหมาะสม
<b>3. การตรวจรับเวชภัณฑ์</b>			
3.1 การตรวจรับเวชภัณฑ์ จากบริษัทผู้ส่ง	<ul style="list-style-type: none"> <li>- เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เรียบร้อยของเวชภัณฑ์ที่ได้รับจาก บริษัทผู้ส่ง</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- บริษัทผู้ส่งส่งผิดที่</li> <li>- บริษัทผู้ส่งส่งของล้าช้า</li> <li>- หีบห่อที่บรรจุชำรุด</li> <li>- เวชภัณฑ์หายระหว่างขนส่ง</li> <li>- ส่งเวชภัณฑ์ไม่ครบรายการ</li> </ul>	มีการตรวจรับเวชภัณฑ์จาก บริษัทผู้ส่งอย่างถูกต้อง
3.2 การตรวจรับเวชภัณฑ์ เข้าคลังโดยคณะกรรมการ ตรวจรับ	<ul style="list-style-type: none"> <li>- เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของ เวชภัณฑ์ที่ได้รับจากบริษัทใน ส่วนของ รายการยา, จำนวน, วัน หมวดอาชญา และลักษณะบรรจุภัณฑ์, ตักษณะทางกายภาพของเวชภัณฑ์</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- เวชภัณฑ์ที่ได้รับไม่ตรงตามที่ สั่งซื้อ</li> <li>- ไม่ได้การตรวจรับตามกำหนดเวลา</li> </ul>	มีการตรวจรับเวชภัณฑ์โดย คณะกรรมการตรวจรับ ถูกต้องตามระเบียบที่กำหนด และทันเวลา
3.3 การลงทะเบียนรับ เวชภัณฑ์เข้าคลังเวชภัณฑ์	<ul style="list-style-type: none"> <li>- มีหลักฐานการรับเวชภัณฑ์เข้า คลัง</li> <li>- เพื่อความสะดวกในการจัดทำ รายงานคงคลังต่างๆ</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ไม่ได้ลงทะเบียนรับเวชภัณฑ์</li> <li>- ลงข้อมูลรายละเอียดเวชภัณฑ์ ต่างๆ ในสมุดลงรับไม่ครบ</li> <li>- ลงทะเบียนรับเวชภัณฑ์เข้าคลังช้า</li> </ul>	มีการลงทะเบียนรับเวชภัณฑ์ทุก รายการ ในทะเบียนรับ เวชภัณฑ์อย่างครบถ้วน ทันเวลาตามรอบที่กำหนด
3.4 การลงทะเบียนรับ เวชภัณฑ์ในทะเบียนรับ เวชภัณฑ์เข้าคลังใน คอมพิวเตอร์ โดยใช้ โปรแกรม excel	<ul style="list-style-type: none"> <li>- เพื่อเป็นหลักฐานการรับ เวชภัณฑ์เข้าคลัง</li> <li>- เพื่อเป็นหลักฐานในการเบิก- จ่ายเวชภัณฑ์</li> <li>- เพื่อความสะดวกในการจัดทำ รายงานคงคลังต่างๆ</li> <li>- เพื่อทราบส่วนการลงทะเบียน เวชภัณฑ์ในสมุดลงรับเวชภัณฑ์</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ไม่ได้ลงทะเบียนรับเวชภัณฑ์ใน คอมพิวเตอร์</li> <li>- ลงข้อมูลรายละเอียดเวชภัณฑ์ ต่างๆ ในสมุดลงรับไม่ครบ</li> <li>- ลงทะเบียนรับเวชภัณฑ์เข้าคลังช้า</li> <li>- โปรแกรมบริหารเวชภัณฑ์ที่ใช้ใน ปัจจุบันยังให้ข้อมูลที่ต้องการได้ ไม่เพียงพอ</li> </ul>	มีการลงทะเบียนรับเวชภัณฑ์ทุก รายการ ในคอมพิวเตอร์อย่าง ครบถ้วนทันเวลาตามรอบที่ กำหนด

กระบวนการที่สำคัญ (Key Process)	สิ่งที่คาดหวัง (Process Requirement)	ความเสี่ยงสำคัญ (Key Risk)	ตัวชี้วัดสำคัญ (Performance Indicator)
<b>4. การจัดเก็บเวชภัณฑ์</b>			
4.1 การจัดเรียงเวชภัณฑ์ขึ้นชั้น โดยจัดเรียงตามระบบ FEFU : First Expire - First Use	- เวชภัณฑ์ได้รับการจัดเก็บที่เหมาะสม ไม่เสื่อมคุณภาพ หรือหมดอายุก่อนเวลาที่ระบุไว้	- การจัดเก็บไม่เป็นไปตามระบบ FIFO - จัดเก็บประปันกับรายการอื่น - พื้นที่ในการจัดเก็บไม่เพียงพอ	เวชภัณฑ์ได้รับการจัดเก็บที่เหมาะสม เป็นไปตามระบบ FIFO และแยกเป็นสัดส่วนไม่ประปัน
4.2 การจัดเก็บในสภาวะและพื้นที่ที่เหมาะสม ปลอดภัย	- เพื่อให้เวชภัณฑ์ได้รับการจัดเก็บที่เหมาะสม ถูกต้อง ตามหลักวิชาการ ไม่เสื่อมคุณภาพ	- พื้นที่ในการจัดเก็บไม่เพียงพอ - เวชภัณฑ์เสื่อมคุณภาพ, หมดอายุ ก่อนเวลาที่ระบุไว้	- การจัดเก็บเวชภัณฑ์เหมาะสม - ไม่มีความสูญเสียจากการจัดเก็บ
4.3 การติดสติ๊กเกอร์ แสดงวันหมดอายุของยาที่ใกล้หมดอายุภายใน 1 ปี	- เพื่อให้ทราบวันหมดอายุของยาอย่างชัดเจนและบริหารจัดการได้ทันเวลา	- ติดสติ๊กเกอร์ แสดงวันหมดอายุ ไม่ครบถ้วนทุกรายการ ติดสติ๊กเกอร์ไม่ถูกต้อง	ข้อมูลรายการที่ใกล้หมดอายุภายใน 1 ปีมีสติ๊กเกอร์วันหมดอายุระบุไว้อย่างชัดเจน
<b>5. การเบิกจ่าย</b>			
5.1 การเบิก-จ่ายเวชภัณฑ์ของหน่วยเบิกภายในโรงพยาบาล	- เวชภัณฑ์มีเพียงพอสำหรับให้บริการเบิกจ่าย - เพื่อเป็นหลักฐานในการเบิกจ่าย - การเบิกจ่ายเวชภัณฑ์ทำได้อย่างถูกต้อง	- จำนวนของเวชภัณฑ์ที่มีอยู่จริงในคลังไม่ตรงกับใน stock card - ไม่ได้เบิกยา/เบิกยาไม่ตรงตามที่กำหนด	- อัตราการสำรองเวชภัณฑ์ยาไม่เกิน 3-5 เดือน - จำนวนรายการยาค้างจ่ายไม่เกิน 3 รายการ/เดือน - อัตราความผิดพลาดในการเบิกจ่ายไม่เกิน ร้อยละ 5
5.2 การเบิก-จ่ายเวชภัณฑ์ของสถานีอนามัย	- เพื่อให้สถานีอนามัยมีเวชภัณฑ์เพียงพอสำหรับให้บริการ - เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับบริการที่สถานีอนามัยใกล้บ้าน สะดวก รวดเร็วในกรณีที่เจ็บป่วยเพียงเล็กน้อย	- สถานีอนามัยส่งใบเบิกยาไม่ตรงตามกำหนด - สถานีอนามัยเบิกเวชภัณฑ์มากเกินความจำเป็นทำให้มีเวชภัณฑ์หมดอายุ/ไม่มีการหมุนเวียน - เวชภัณฑ์ของโรงพยาบาลขาด stock ทำให้เกิดการค้างจ่าย	- จำนวนรายการยาค้างจ่ายไม่เกิน 3 รายการ/เดือน - อัตราความผิดพลาดในการเบิกจ่ายไม่เกิน ร้อยละ 5
5.3 การเบิก-จ่ายยาสพติดให้ไทยประเภท 2	- เพื่อให้เกิดการเบิกจ่ายที่ถูกต้องตามระเบียบที่กำหนด มีหลักฐานครบถ้วน - เพื่อป้องกันการนำยาสพติดไปใช้ในทางที่ผิด	- ไม่ได้เก็บซาก amp เปล่าไว้ประกอบการเบิกยา - ยาสพติดสูญหาย - ไม่ได้บันทึกการใช้ยาใน ยส.6	- การเบิก-จ่ายยาสพติดให้ไทย ประเภท 2 ถูกต้องตามแนวทางปฏิบัติ - การบันทึกใบยส.6 ครบถ้วน และถูกต้อง

กระบวนการที่สำคัญ (Key Process)	สิ่งที่คาดหวัง (Process Requirement)	ความเสี่ยงสำคัญ (Key Risk)	ตัวชี้วัดสำคัญ (Performance Indicator)
<b>งานบริการผู้ป่วยนอกรพ.</b>			
<b>1. ขั้นตอนการรับใบสั่งยา</b>			
2.1 การรับใบสั่งยาและการเรียงลำดับใบสั่งยา	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ผู้รับบริการได้รับบริการตามลำดับการมารับบริการ</li> <li>- ในสั่งยาได้รับการตรวจสอบสิทธิเพื่อส่งชำระเงินเป็นการลดขั้นตอนการรอรับ</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ผู้มารับบริการที่มาก่อนอาจได้ที่หลัง หากไม่มีการจัดลำดับ</li> <li>- เรียงลำดับใบสั่งยา ก่อน หลัง พิเศษ</li> <li>- ไม่ได้ตรวจสอบสิทธิผู้ป่วยและไม่ได้ส่งผู้รับบริการชำระเงินก่อนมารับยา</li> </ul>	- ความพึงพอใจของผู้มารับบริการ
2.2 การแจ้งผู้มารับบริการให้นั่งรอฟังเรียกชื่อรับยาหรือชำระเงิน	<ul style="list-style-type: none"> <li>- เพื่อให้ผู้ป่วยทราบว่าเข้าหน้าที่ได้รับใบสั่งยาแล้ว</li> <li>- เพื่อให้ผู้มารับบริการรับทราบขั้นตอนต่อไปว่าต้องทำอย่างไร</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ไม่ได้แจ้งผู้ป่วยทราบ</li> <li>- ผู้ป่วยไม่ได้ยิน</li> <li>- เรียกชื่อผู้ป่วยไม่ชัดเจน , เรียกชื่อผู้ป่วยผิด</li> </ul>	ความพึงพอใจของผู้มารับบริการ
<b>2. ขั้นตอนการจัดยา</b>			
2.1 การตรวจสอบเบื้องต้นเกี่ยวกับความถูกต้องของคำสั่งใช้ยา	<ul style="list-style-type: none"> <li>- มีการตรวจสอบความถูกต้องทุกใบสั่งยา</li> <li>- ในสั่งยาที่มีปัญหาได้รับการแก้ไขอย่างเหมาะสม</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ไม่ได้ตรวจสอบความถูกต้อง</li> <li>- ปัญหาคำสั่งใช้ยาไม่ถูกตรวจสอบ และไม่ได้รับการแก้ไข</li> </ul>	
2.2 การพิมพ์/เขียนฉลากยา	<ul style="list-style-type: none"> <li>- มีฉลากยาถูกต้อง ครบถ้วน</li> <li>- ฉลากยาอ่านเข้าใจง่าย</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ฉลากยาพิเศษ</li> <li>- ฉลากยาอ่านเข้าใจยาก</li> </ul>	
2.3 การจัดยา	<ul style="list-style-type: none"> <li>- มีการจัดยาถูกต้อง ครบถ้วนและรวดเร็ว</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- จัดยาผิดคน ผิดขนาด ผิดความแรง ผิดรูปแบบ ผิดตัวยา ผิดจำนวน</li> <li>- จัดยาไม่ครบรายการ</li> <li>- จัดยาใส่ผิดตะกร้า</li> </ul>	อัตราความผิดพลาดในการจัดยาผู้ป่วยนอกรพ.
2.4 การตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนก่อนส่งมอบยาแก่ผู้จ่ายยา	<ul style="list-style-type: none"> <li>- มีการตรวจสอบความถูกต้องระหว่างใบสั่งยา กับยาที่จัดไว้</li> <li>- ผู้รับบริการได้รับยาครบถ้วน ถูกต้องตามรายการและจำนวนที่แพทย์สั่ง</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- เกิดความล่าช้าในการทำงาน เป็นการเพิ่มระยะเวลาการรอรับยาของผู้รับบริการ</li> </ul>	อัตราความถูกต้องในการจัดยาผู้ป่วยนอกรพ.
2.5 การลงชื่อกำกับใบสั่งยา	<ul style="list-style-type: none"> <li>- สามารถสอบทานกลับได้หากพบข้อผิดพลาดระหว่างขบวนการ</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ไม่ได้ลงชื่อผู้จัดยา</li> </ul>	

กระบวนการที่สำคัญ (Key Process)	สิ่งที่คาดหวัง (Process Requirement)	ความเสี่ยงสำคัญ (Key Risk)	ตัวชี้วัดสำคัญ (Performance Indicator)
<b>3.ขั้นตอนตรวจสอบก่อนการจ่ายยา</b>			
3.1 การตรวจสอบข้อมูลพื้นฐานและสิทธิบัตรผู้มารับบริการ/การชำระเงิน	<ul style="list-style-type: none"> <li>- เพื่อเป็นการตรวจสอบความถูกต้องของตัวผู้ป่วย</li> <li>- เพื่อผลประโยชน์ของผู้มารับบริการให้สามารถใช้สิทธิได้ตรงตามสิทธิ์ที่มี</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ข้อมูลพื้นฐานและสิทธิบัตรของผู้รับบริการไม่ถูกต้อง</li> <li>- งานเวชระเบียนและงานประกันลงข้อมูลพื้นฐานของผู้รับบริการและสิทธิบัตรไม่เป็นปัจจุบัน</li> </ul>	
3.2 การตรวจสอบความถูกต้องตามหลัก 6 R	<ul style="list-style-type: none"> <li>- เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง : ถูกคน ถูกชนิด ถูกปริมาณ ถูกจำนวน ถูกวิธี ถูกเวลา</li> <li>- เพื่อให้ผู้มารับบริการทราบยาที่ถูกต้อง ครบถ้วนตามคำสั่งใช้ยา</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ไม่ได้ตรวจสอบความถูกต้องหรือความครบถ้วน</li> </ul>	อัตราความถูกต้องในการจ่ายยาผู้ป่วยนอก
3.3 การตรวจสอบ Drug Interaction ( DI )	<ul style="list-style-type: none"> <li>- เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้มารับบริการได้รับยาที่มี DI ต่อกัน</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ผู้มารับบริการได้รับยาที่เกิด DI และ เป็นอันตราย</li> <li>- แพทย์สั่งยาที่เกิด DI ต่อกัน</li> <li>- เภสัชกรจัดทำรายการยาที่มีปฏิกิริยาระหว่างตัวยาที่สำคัญแก่แพทย์และพยาบาล</li> </ul>	
3.3 เรียกซื้อ - สกุลผู้มารับบริการเพื่อมารับยาหรือญาติ	<ul style="list-style-type: none"> <li>- มีการตรวจสอบข้า เพื่อให้ผู้ป่วยหรือญาติผู้ป่วยมารับยาได้ถูกคน</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ผู้มารับบริการได้ขึ้นเสียงเรียกซื้อ ไม่ชัดเจนเกิดความไม่แน่ใจ จึงไม่มารับยา/รับยาผิดคน</li> </ul>	อัตราความถูกต้องในการจ่ายยาผู้ป่วยนอก
<b>3.4 ส่วนอนยาให้แก่ผู้รับบริการโดยใช้คำถามหลัก (Prime Question)</b>			
- ทวนถามชื่อ-สกุลผู้มารับบริการช้า	<ul style="list-style-type: none"> <li>- เพื่อยืนยันว่าผู้รับบริการรับยาถูกคน ป้องกันความผิดพลาดในการจ่ายยาผิดคน</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ไม่ได้ให้ผู้รับบริการทวนชื่อ-สกุลตนเอง</li> <li>- จ่ายยาผิดคน</li> </ul>	อัตราความถูกต้องในการจ่ายยาผู้ป่วยนอก
- สอนถามอาการเจ็บป่วย	<ul style="list-style-type: none"> <li>- เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับยาครบถ้วนตามอาการ</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ไม่ได้สอนถามอาการเจ็บป่วย</li> </ul>	อัตราความถูกต้องในการจ่ายยาผู้ป่วยนอก
- สอนถามประวัติการแพ้ยา	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ป้องกันผู้ป่วยได้รับยาที่แพ้ช้า</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ไม่ได้สอนถามประวัติการแพ้ยา</li> <li>- ผู้ป่วยได้รับความเสียหาย/อันตรายจากการแพ้ยาช้า</li> </ul>	อุบัติการณ์การแพ้ยาช้า
- สอนถามเกี่ยวกับยาที่แพทย์ให้การรักษา	<ul style="list-style-type: none"> <li>- เพื่อให้ข้อมูลและคำแนะนำที่สอดคล้องกับข้อมูลที่ผู้ป่วยได้รับจากแพทย์</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ไม่ได้สอนถามผู้ป่วย</li> </ul>	

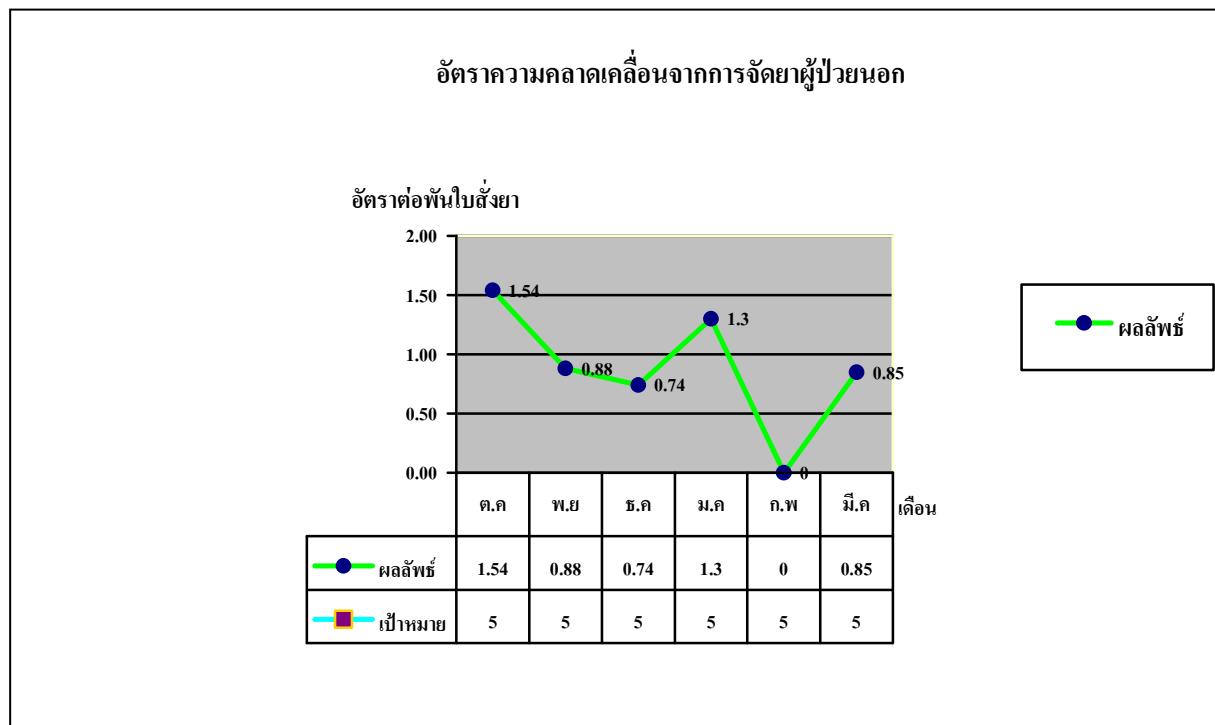
กระบวนการที่สำคัญ (Key Process)	สิ่งที่คาดหวัง (Process Requirement)	ความเสี่ยงสำคัญ (Key Risk)	ตัวชี้วัดสำคัญ (Performance Indicator)
- ส่งมอบพร้อมให้คำแนะนำ	<ul style="list-style-type: none"> <li>- เพื่อให้ผู้มารับบริการใช้ยาได้ถูกต้องเหมาะสม</li> <li>- เพื่อให้ผู้มารับบริการได้รับคำแนะนำการใช้ยาที่ถูกต้องครบถ้วน</li> <li>- เพื่อให้ผู้มารับบริการได้รับทราบ</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ผู้มารับบริการใช้ยาไม่ถูกต้อง ไม่ตรงตามเวลาที่กำหนด หรือไม่ครบตามระยะเวลาที่กำหนด</li> <li>- จ่ายยาให้ผู้มารับบริการไม่ครบ</li> <li>- ส่งมอบผิดผู้ป่วย</li> <li>- ไม่ได้ให้คำแนะนำการใช้ยา</li> </ul>	อัตราความถูกต้องในการจ่ายยาผู้ป่วยนอก
- ลงชื่อผู้จ่ายยา	<ul style="list-style-type: none"> <li>- เพื่อให้สามารถสอบทานกลับได้หากพบข้อผิดพลาดระหว่าง</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ไม่ได้ลงชื่อ</li> </ul>	
<b>งานบริการผู้ป่วยใน</b>			
<b>วันแรกรับผู้ป่วยเข้ารักษาในโรงพยาบาล</b>			
<b>1. รับคำสั่งการใช้ยา</b>			
1.1 การลงข้อมูลรายการยาผู้ป่วยในโปรแกรม Hos XP	<ul style="list-style-type: none"> <li>- เพื่อให้ได้ข้อมูลในการพิมพ์ฉลากยาเพื่อจดยาให้กับผู้ป่วยและเป็นข้อมูลเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ลงข้อมูลในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ไม่ครบถ้วน</li> <li>- ไม่ได้ลงข้อมูลโปรแกรม</li> </ul>	
<b>2. จัดประวัติยาเดิมผู้ป่วย</b>			
2.1 การสอบทานประวัติการรับยาเดิมของผู้ป่วย	<ul style="list-style-type: none"> <li>- เพื่อให้ได้รับยาครบตามรายการและจำนวนที่แพทย์สั่ง</li> <li>- เพื่อให้พยาบาลตีกับผู้ป่วยในทราบว่ายาที่ได้รับไปคือยาอะไรและมีวิธีใช้อย่างไร เวลาใด</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ไม่ได้สอบทานผู้ป่วย/พยาบาลคอมพิวเตอร์ไม่ครบถ้วน</li> </ul>	อัตราการตรวจสอบประวัติการรับยาเดิมของผู้ป่วย
2.2 สอบทานประวัติแพ้ยา	<ul style="list-style-type: none"> <li>- เพื่อเป็นการตรวจสอบข่าว่ายาที่จัดนั้นถูกต้องและครบถ้วน</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ไม่ได้ตรวจสอบ</li> </ul>	อุบัติการณ์การแพ้ยาข้าม
<b>3. ขั้นตอนการจัดยา</b>			
3.1 จัดยาตามคำสั่งแพทย์ : ติดสติกเกอร์บนของยา เที่ยนชื่อยา ชื่อผู้ป่วย	<ul style="list-style-type: none"> <li>- เพื่อให้ได้รับยาครบตามรายการและจำนวนที่แพทย์สั่ง</li> <li>- เพื่อให้พยาบาลตีกับผู้ป่วยในทราบว่ายาที่ได้รับไปคือยาอะไรและมีวิธีใช้อย่างไร เวลาใด</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- จัดยาผิดคน ผิดขนาด ผิดความแรง ผิดรูปแบบ ผิดตัวยา ผิดจำนวน</li> <li>- จัดยาไม่ครบ</li> <li>- ไม่ได้จัดยาในแบบบันทึกฯ</li> <li>- จัดยาแล้ววางไว้ผิดตะกร้า</li> <li>- ไม่เที่ยนชื่อยาและความแรง</li> </ul>	อัตราความคลาดเคลื่อนในการจัดยาผู้ป่วยใน
3.2 ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน	<ul style="list-style-type: none"> <li>- เพื่อเป็นการตรวจสอบข่าว่ายาที่จัดนั้นถูกต้องและครบถ้วน</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ไม่ได้ตรวจสอบ</li> </ul>	

กระบวนการที่สำคัญ (Key Process)	สิ่งที่คาดหวัง (Process Requirement)	ความเสี่ยงสำคัญ (Key Risk)	ตัวชี้วัดสำคัญ (Performance Indicator)
<b>4. ขั้นตอนการจ่ายยา</b>			
4.1 ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนก่อนส่งมอบ	- เพื่อเป็นการตรวจสอบซ้ำ ป้องกัน ความคลาดเคลื่อนทางยา ก่อนจ่ายยา ให้แก่ผู้ป่วย	- การตรวจสอบไม่ครบถ้วน - ไม่ได้ตรวจสอบ	อัตราความคลาดเคลื่อนใน การจ่ายยาผู้ป่วยใน
4.2 ลงชื่อผู้จ่ายยา	- เพื่อให้สามารถสอบตามกลับได้หาก พบข้อผิดพลาดระหว่างขบวนการ	- ไม่ได้ลงชื่อ	
ระหว่างผู้ป่วยรักษาตัวในโรงพยาบาล			
<b>1. การรับคำสั่งแพทย์</b>			
1.1 การลงข้อมูลรายการยา ผู้ป่วยในโปรแกรม Hos XP	- เพื่อให้ได้ข้อมูลในการพิมพ์ฉลากยา เพื่อจัดยาให้กับผู้ป่วยและเป็นข้อมูล เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง	- ลงข้อมูลในโปรแกรม คอมพิวเตอร์ไม่ครบถ้วน - ไม่ได้ลงข้อมูลโปรแกรม	อัตราความคลาดเคลื่อนใน การคัดลอกคำสั่งใช้ยา
<b>2. การตรวจสอบการใช้ยา</b>			
2.1 ตรวจสอบยาเหลือใน รถยา	- เพื่อเป็นการเฝ้าระวังความ คลาดเคลื่อนทางยา	- ไม่ได้ตรวจสอบรถยา	อุบัติการณ์ความคลาดเคลื่อนใน การบริหารยาผู้ป่วยใน
2.2 บันทึกความคลาด เคลื่อนทางยาที่เกิดขึ้น	- เพื่อหาแนวทางการป้องกันความ คลาดเคลื่อนระหว่างห้องยา กับ ward	- ไม่ได้เก็บข้อมูล	
<b>3. ขั้นตอนการจัดยา</b>			
3.1 จัดยาตามคำสั่งแพทย์ : ติดสติ๊กเกอร์บนช่องยา เจียน ชื่อยา ชื่อผู้ป่วย	- เพื่อให้ได้รับยาครบตามรายการและ จำนวนที่แพทย์สั่ง - เพื่อให้พยาบาลตีกู้ผู้ป่วยในทราบว่า ยาที่ได้รับไปคือยาอะไร และมีวิธีใช้ อย่างไร เวลาใด	- จัดยาผิดคน ผิดขนาด ผิดความ แรง ผิดรูปแบบ ผิดตัวยา ผิด จำนวน - จัดยาไม่ครบ - ไม่ได้จัดยาในแบบบันทึกฯ - จัดยาแล้ววางไว้ติดตะกร้า - ไม่เจียนชื่อยาและความแรง	อัตรา predisposing error ผู้ป่วยใน
3.2 ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน	- เพื่อเป็นการตรวจสอบซ้ำว่ายาที่จัด นั้นถูกต้องและครบถ้วน	- ไม่ได้ตรวจสอบ	
<b>4. ขั้นตอนการจ่ายยา</b>			
4.1 ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนก่อนส่งมอบยา	- เพื่อเป็นการตรวจสอบซ้ำ ป้องกัน ความคลาดเคลื่อนทางยา ก่อนจ่ายยา ให้แก่ผู้ป่วย	- การตรวจสอบไม่ครบถ้วน - ไม่ได้ตรวจสอบ	อัตรา dispensing error ผู้ป่วยใน
4.2 ลงชื่อผู้จ่ายยา	- เพื่อให้สามารถสอบตามกลับได้หาก พบข้อผิดพลาด	- ไม่ได้ลงชื่อ	

### 3. ตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน (Performance Indicator)

เป้าหมาย ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด	เป้า หมาย	ผลลัพธ์				การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
			2550	2551	2552 (งวด 6 เดือน)	2553 (งวด 6 เดือน)	
ความถูกต้อง ปลอดภัย ได้ มาตรฐาน	<b>1. เครื่องชี้วัดการพัฒนาคุณภาพบริการทางคลินิก</b>						
	1. อัตราการเกิด Prescribing Error ผู้ป่วยนอก(ต่อพัน)	< 5	NA	NA	25.56	18.50	1. เกิดความตระหนักและ รอบคอบมากขึ้นทุกกระบวนการ ตั้งแต่การสั่งใช้ยา, การจัดยา, การ จ่ายยา และการบริหารยาทุก หน่วยงาน
	2. อัตราการเกิด Predispensing Error ผู้ป่วยนอก(ต่อพัน)	< 5	NA	NA	0.47	0.89	2. เกิดการทบทวนความเสี่ยง ด้านยาไว้กับหน่วยงานอื่น
	3. อัตราการเกิด Dispensing Error ผู้ป่วยนอก(ต่อพัน)	< 5	NA	NA	0.79	0.76	
	4. อัตราความคลาดเคลื่อนการบริหารยาผู้ป่วยนอก(ต่อพัน)	< 5	NA	NA	0	0	
	5. อัตราการเกิด Prescribing Error ผู้ป่วยใน (ต่อพัน)	< 5	NA	NA	0.92	8.48	
	6. อัตราการเกิด Predispensing Error ผู้ป่วยใน (ต่อพัน)	< 5	NA	NA	2.21	21.68	
	7. อัตราการเกิด Dispensing Error ผู้ป่วยใน (ต่อพัน)	< 5	NA	NA	8.7	0.94	
	8. อัตราความคลาดเคลื่อนการบริหารยาผู้ป่วยใน(ต่อพัน)	< 5	NA	NA	0	1.89	
	9. อุบัติการณ์ความคลาดเคลื่อนในผู้ป่วยที่มีประวัติแพ้ยา	0	0	0	0	0	การพัฒนาระบบการเฝ้าระวัง
	10. อุบัติการณ์เสียชีวิตจากการไม่พึงประสงค์จากยา	0	0	0	0	0	และติดตามอาการไม่พึงประสงค์
	11. อุบัติการณ์ความคลาดเคลื่อนที่เกิดกับยาเสี่ยงสูง	0	0	0	0	0	พัฒนาระบบจัดการยาเสี่ยงสูง
	12. อุบัติการณ์ความคลาดเคลื่อนยาซึ่งพ้องมองคล้าย	0	NA	NA	12	6	พัฒนาระบบยา LASA ที่ชัดเจน
	13. อัตราผู้ป่วยที่ใช้ยาพ่นได้รับการสอนวิธีการใช้	100%	NA	NA	100	100	1. พัฒนาการติดตามปัญหาการ ใช้ยาในผู้ป่วยเฉพาะรายมากขึ้น
	14. อัตราความถูกต้องในการใช้ยาพ่นของผู้ป่วย COPD	95%	NA	NA	94	96	2. มีระบบญาติและผู้ดูแลเพื่อ ช่วยเหลือการใช้ยาของผู้ป่วย
	15. อัตราผู้ป่วยที่ใช้ยาที่ต้องอินซูลินได้รับการสอนวิธีใช้	100%	NA	NA	100	100	
	16. อัตราความถูกต้องในการใช้ยาที่ต้องอินซูลิน	95%	NA	NA	90	94	
ความรวดเร็ว ผู้รับบริการมี ความพึงพอใจ	<b>2. เครื่องชี้วัดการพัฒนาคุณภาพบริการ</b>						
	1. ระยะเวลาอันยืนยาผู้ป่วยนอก(นาที)	≤10	NA	NA	NA	4.08	1. มีการนำโปรแกรมพิมพ์ฉลาก ยามาช่วยทำให้ลดระยะเวลาอ
	2. อุบัติการณ์เรื่องร้องเรียนของผู้มารับบริการ	0	0	0	0	0	2. พัฒนาระบบการให้บริการ และการซื้อขายผู้มารับบริการกรณี อัตราคำสั่งไม่เพียงพอขณะนั้น
	3. อัตราความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อบริการเภสัช กรรม	ปี 2553 อยู่ในระหว่างการวางแผนการประเมิน					
ความเพียงพอ พร้อมใช้	<b>3. เครื่องชี้วัดการพัฒนาคุณภาพบริการด้านการบริหาร ขัตการ</b>						มีการพัฒนาระบบบริหาร เวชภัณฑ์โดยเน้นการประหยัด, การหมุนเวียนการใช้, การ แลกเปลี่ยนกับบริษัท/ โรงพยาบาลและพิจารณา รายการเท่าที่จำเป็นเท่านั้น
	1. จำนวนรายการเวชภัณฑ์ขาด (รายการ/เดือน)	≤2	NA	2	1	1	
	2. จำนวนรายการยาที่หมดอายุ/สิ่งของสภาพที่จุดสำรองยา	0	NA	7	3	2	
	3. น้ำสกัดยาที่หมดอายุ/สิ่งของสภาพ(บาท)	< 2,500	NA	9,200	5,680	1,555.5	

## ความคลาดเคลื่อนจากการจัดยาผู้ป่วยนอก



จากราฟปี 2553 พบว่าอัตราความคลาดเคลื่อนจากการจัดยาผู้ป่วยนอก ในทุกเดือนมีผลลัพธ์ไม่เกินเป้าหมายที่กำหนด และพบว่าในเดือนตุลาคม มีอัตราความคลาดเคลื่อนจากการจ่ายยาผู้ป่วยนอยมากที่สุดคือ อัตรา 1.54 รองลงมาคือ เดือนมกราคม คิดเป็น อัตรา 1.30 จากการทบทวนหาสาเหตุของปัญหาในภาพรวม พบสาเหตุดังนี้

- เนื่องจากเป็นช่วงเวลาที่มีผู้มารับบริการจำนวนมาก ทำให้เจ้าหน้าที่ผู้จัดยาเร่งรีบขาดการปฏิบัติตามมาตรฐานเรื่อง การตรวจสอบชื่อในการจัดยาจึงทำให้การจัดยาเกิดความคลาดเคลื่อน
- การจัดยาผิดตัวเนื่องจากชื่อยาซื้อดีบวกันแต่คนละขนาด เป็นเช่น LASA (Look Alike Sound Alike)! ชั่น ได้แก่ Propranolol 10 mg กับ Propranolol 40 mg

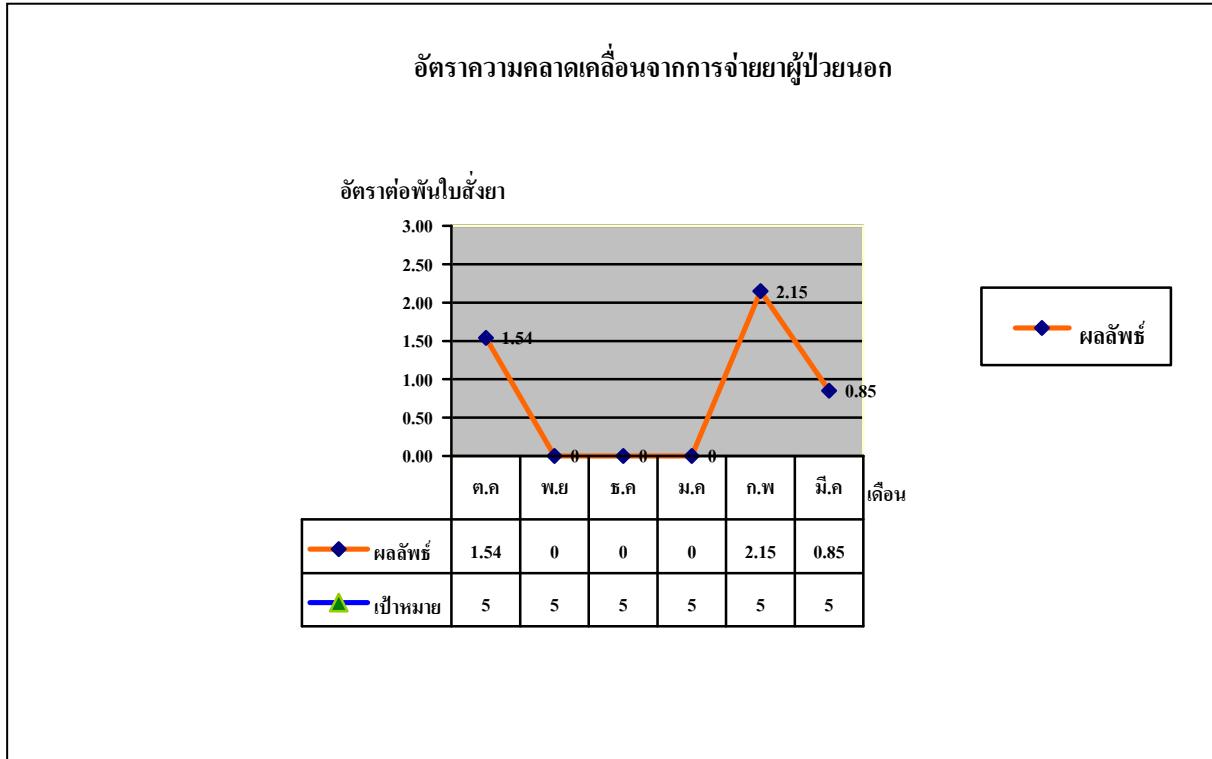
ฝ่ายเภสัชกรรมชุมชน จึงได้มีการปรับปรุงระบบดังนี้

- ทบทวนเหตุการณ์ร่วมกันและให้ทุกคนสร้างความตระหนักในเรื่องความปลอดภัยของผู้มารับบริการ
- ให้ผู้จัดยามีระบบตรวจสอบชื่อกระหว่างผู้จัดยาด้วยกันเอง ลดความเสี่ยงที่อาจทำให้เกิดความคลาดเคลื่อน
- มีการวางแผนการพัฒนาในเรื่อง การจัดทำงานวัตกรรมแยกให้เห็นความแตกต่างระหว่างยาที่จัดผิดบ่อยๆ และ กำหนดกระบวนการจัดยาให้มีขั้นตอนที่เดียวกัน
- จัดระบบการจัดการคู่ยาที่ออกเดียงค้ำยัน/รูปแบบหรือบรรจุภัณฑ์ค้ำยัน เช่น การจัดทำบัญชีคู่ยา

ชี้อีกมองค้ำย, การจัดวางให้แยกจากกันอย่างชัดเจน, การจัดทำสัญลักษณ์หรือป้ายชื่อยาสีที่ชัดเจนแตกต่างกัน

**ผลลัพธ์ :** จากการทบทวน ความคลาดเคลื่อนจากการจัดยา พบร่วมกันมีอัตราลดลงและเพิ่มขึ้นเล็กน้อยในบางช่วง

## ความคาดเคลื่อนจากการจ่ายยาผู้ป่วยนอก



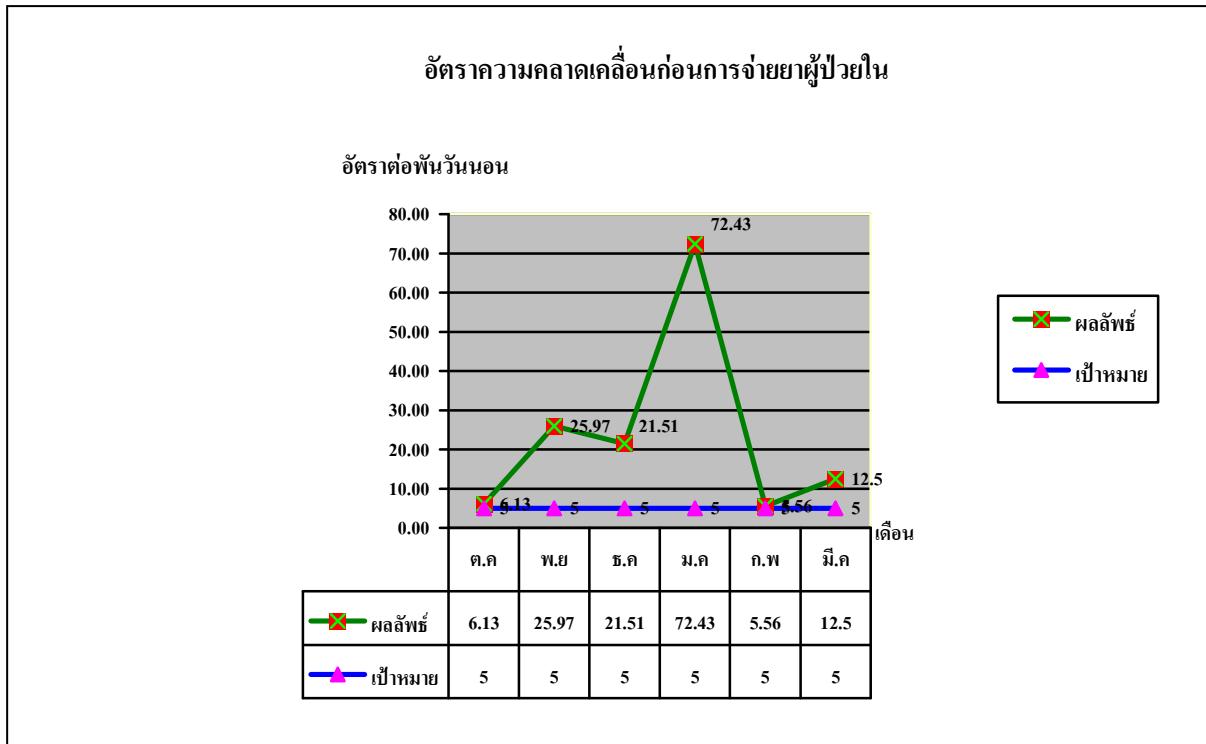
จากราฟ พบว่าอัตราความคาดเคลื่อนจากการจ่ายยาผู้ป่วยนอก ในทุกเดือนมีผลลัพธ์ไม่เกินเป้าหมายที่กำหนด และพบว่าในเดือนกุมภาพันธ์ มีอัตราความคาดเคลื่อนจากการจ่ายยาผู้ป่วยนอกมากที่สุดคือ อัตรา 2.15 รองลงมาคือเดือนตุลาคม คิดเป็นอัตรา 1.54 จากการทบทวนหาสาเหตุของปัญหาในการรวม พบสารเหตุดังนี้ เป็นช่วงที่มีคนไข้รอรับยาจำนวนมากผู้จ่ายยาเร่งรีบในการจ่ายยาจึงทำให้จ่ายยาคลาดเคลื่อน โดยเฉพาะในรายที่มียาหลายรายการ

**ฝ่ายเภสัชกรรมชุมชน จึงได้มีการปรับปรุงระบบดังนี้**

1. ทบทวน Case ร่วมกันและให้ทุกคนสร้างความตระหนักในเรื่องความปลอดภัยของผู้มารับบริการ
2. ให้ผู้จ่ายยา Double check โดยรายละเอียด ซึ่งให้ดำเนินถึงความปลอดภัยของคนไข้เป็นหลัก

**ผลลัพธ์ :** หลังจากการทบทวนความคาดเคลื่อนจากการจ่ายยาลดลงในเดือนมีนาคม

## อัตราความคลาดเคลื่อนจากการจ่ายยาผู้ป่วยใน



จากราฟ พบว่าอัตราความคลาดเคลื่อนจากการจ่ายยาผู้ป่วยใน พ布ว่าในเดือนมกราคม มีอัตราความคลาดเคลื่อนจากการจ่ายยาผู้ป่วยในมากที่สุดคือ อัตรา 72.42 ซึ่งสูงเกินเป้าหมายที่กำหนดไว้ รองลงมาคือ เดือนพฤษภาคมและธันวาคม กิดเป็นอัตรา ซึ่งสูงเกินเป้าหมายที่กำหนดไว้ จากการทบทวนหาสาเหตุของปัญหาในภาพรวม พบสาเหตุดังนี้

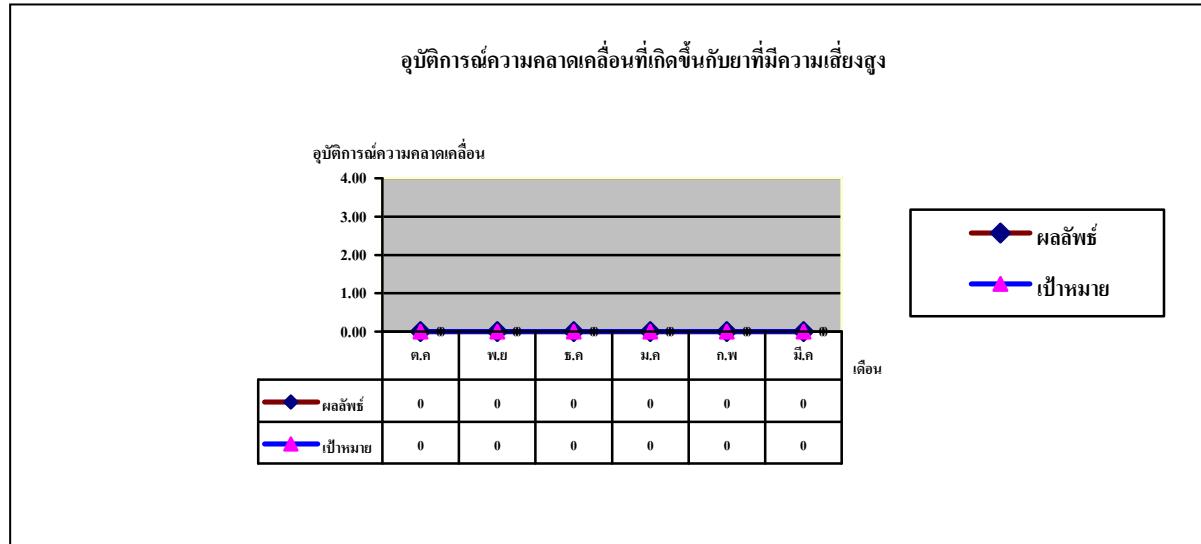
1. การลงทะเบียน Order ขาดจากใบ order แพทย์ไม่ครบถ้วนทุกรายการ
2. ความไม่รับชอบของผู้จัดยา
3. มีผู้จัดยาคนเดียวแต่ต้องจัดยาทั้งผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยในในช่วงเวลาเดียวกัน
4. การไม่ได้ตรวจสอบข้อมูลในระบบปฏิบัติงาน

ฝ่ายเภสัชกรรมชุมชน จึงได้มีการปรับปรุงระบบดังนี้

1. มีระบบการ Double check กับ order แพทย์
2. กระตุ้นเตือนผู้จัดยาให้มีความตระหนักในเรื่อง การมองความปลอดภัยของคนไข้เป็นสิ่งสำคัญ และ การ Double check ตัวเอง
3. กำหนดให้ผู้จัดยาแต่ละ Case มีการตรวจเช็ค Order .ให้ละเอียดก่อนจัดยาและหลังจัดยาเสร็จ

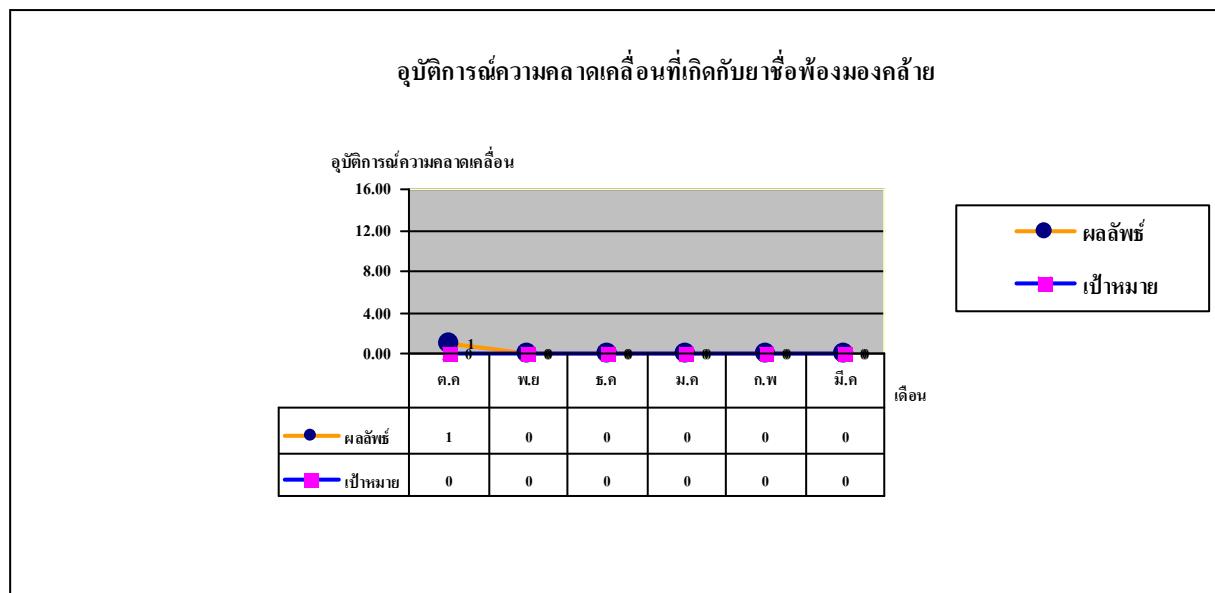
**ผลลัพธ์ :** หลังจากการทบทวน ความคลาดเคลื่อนจากการจัดยาลดลงในเดือนกุมภาพันธ์และเพิ่มขึ้นเล็กน้อยในเดือนมีนาคม แต่ยังไม่ได้ค่าตามเป้าหมาย ซึ่งจะต้องนำปัญหาไปทบทวนเพื่อป้องกันปัญหาต่อไป

## อุบัติการณ์ความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นกับยาที่มีความเสี่ยงสูง



จากกราฟ พบร่วมกับอุบัติการณ์ความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นกับยาที่มีความเสี่ยงสูง มีค่าเท่ากับ 0 แต่ก็ยังต้องมีการบทวนอย่างต่อเนื่องเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดอุบัติการณ์

## อุบัติการณ์ความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นกับยาชื่อพ้องมองคล้าย



จากกราฟ พบร่วมกับอุบัติการณ์ความคลาดเคลื่อนที่เกิดกับยาชื่อพ้องมองคล้าย ในเดือนตุลาคม 2552 จำนวน 1 ครั้ง เป็นการจัดยาผิดขนาดความแรง ; Propranolol tab จากการบทวนหาสาเหตุของปั๊มหัวในภาพรวม พบร่วมกับดังนี้  
ผู้ปฏิบัติงานขาดความระมัดระวัง  
ฝ่ายเภสัชกรรมชุมชน จึงได้มีการปรับปรุงระบบดังนี้

- สร้างความตระหนักให้กับเจ้าหน้าที่ฝ่ายเภสัชกรรมทุกคน ในการให้ความสำคัญในการจัด-จ่ายยา ที่มีลักษณะคล้ายกัน โดยที่การบทวนการทำงานในหน้าที่ประจำวัน
- สร้างระบบจัดการแยกคู่ยาออกจากกัน, ทำสัญลักษณ์ให้ชัดเจน, จัดช่องยาที่รูปแบบแตกต่างกันอย่างชัดเจน, การแยกลักษณะตัวอักษรของฉลากยาให้แตกต่างกัน

**ผลลัพธ์ :** จากการบทวนยังพบว่าขึ้นมีอุบัติการณ์ความคลาดเคลื่อนเกิดขึ้น จำนวน ไม่มาก แต่ยังไม่ผ่านเป้าหมายที่กำหนดในนานาเดือน

#### 4. กระบวนการหรือระบบเพื่อบรรลุเป้าหมายและมีคุณภาพ

4.1 ระบบงานที่ใช้อยู่ในปัจจุบันเพื่อให้เป็นไปตามสิ่งที่คาดหวังและปัจจัยความเสี่ยงสำคัญของแต่ละกระบวนการ(รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพที่เสร็จลั่นแล้ว)

##### 1. เรื่องการทบทวนเหตุการณ์สำคัญจากการจ่ายยาผิดตัวที่มีลักษณะเม็ดยาคล้ายกัน(Look Alike)

แนวคิด/เป้าหมาย	ผลลัพธ์	วิธีการทำงาน/การปรับปรุงที่เกิดขึ้น
<p>เนื่องจากความคลาดเคลื่อนจากการจ่ายยา เป็นความเสี่ยงของทั้งผู้ให้บริการและผู้รับบริการ เพราะอาจจะทำให้เกิดผลกระทบต่อผู้ป่วยอาจเพียงเล็กน้อย, ต้องเข้ารับการรักษาหรือเสียค่าใช้จ่ายมากขึ้น บางรายอาจถึงขั้นเสียชีวิต และจากเหตุการณ์การจ่ายยาให้ผู้ป่วยพิเคราะห์จากการทบทวนเหตุการณ์สำคัญ คือ การจ่ายยาผิดตัวที่มีลักษณะเม็ดยาคล้ายกัน(Look Alike)</p> <p><b>บรรยายเหตุการณ์:</b></p> <p>เจ้าหน้าที่ฝ่ายเภสัชกรรมชุมชน ได้จัดยาและจ่ายยาผิดรายการจาก Amoxycillin 250 mg รูปแบบยาแคปซูล เป็น จาก Amoxycillin 500 mg ซึ่งเม็ดยา มีลักษณะสีเหลืองคำเหมือนกันและตำแหน่งอยู่ใกล้กัน หลังจากจ่ายยาเสร็จ เรียบร้อยแล้ว ผู้จัดยาต้องจัดยาаницิดเดิม อีก จึงเกิดความสงสัย ไม่แน่ใจว่าจัดยาจ่ายยาผิดตัวยาหรือไม่ ซึ่งได้ออกไปตรวจสอบชนิดยาที่บ้านผู้ป่วยทันที พร้อมทั้งนำยาที่ถูกต้องไปด้วย ผลปรากฏว่าห้องยาจ่ายยาผิดจริง จึงทำการเปลี่ยนเป็นยาที่ถูกต้อง ให้กับผู้ป่วย ซึ่งถือว่าเป็นอุบัติการณ์ความเสี่ยงที่ก่อนข้างรุนแรง จึงได้มีการทบทวนเหตุการณ์ ดังกล่าวและวิเคราะห์ถึงรากเหง้าของปัญหา พบว่าสาเหตุหลักคือเจ้าหน้าที่เป็นทั้งผู้จัดและผู้จ่ายยาเป็นบุคคลเดียวจึงขาดการตรวจสอบซ้ำ</p>	<p>ผลลัพธ์ของปัญหาการหินยาผิดตัวที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันซึ่งคล้ายคลึงทั้งชื่อยาและลักษณะของยา มีรายละเอียดดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- เดือนเมษายน 51- มีนาคม 52 พบการจัดยาผิดห่างรายการแต่มีการตรวจพบก่อนจ่ายยา ได้แก่ คุณดังนี้</li> </ul> <p><b>Look Alike :</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-Metformin-brufen (ແພັກລ້າຍກັນ ວາງໄກລ້າກັນ)</li> <li>-Sulidine-Simvastatin(ແພັກລ້າຍກັນ ວາງໄກລ້າກັນ)</li> <li>-Ranitidine-Roxithro. ວາງໄກລ້າກັນ</li> </ul> <p><b>Sound Alike :</b> Etham500 -Etham400mg ซึ่งทำให้ปืนเหตุให้มีการทบทวนครั้งสำคัญเรื่องการจัดวางยาบนชั้นยาเพื่อลดปัญหา/ป้องกันปัญหาไม่ให้เกิดชำรุด กำหนดให้มีการติดตามเฝ้าระวังอย่างจริงจัง</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- เดือนเมษายน – กันยายน 2552 พบ อุบัติการณ์</li> <li>-Ampi. 1g – Ampi.500 mg 1 ครั้ง</li> <li>-Triamcinolone cream 0.1%-- 0.02% 1 ครั้ง</li> <li>- เดือนตุลาคม – มีนาคม 2553 พบ อุบัติการณ์ 1 ครั้ง เป็นการจัดยาผิดจากยา Propranolol ซึ่งเป็นการจัดยาผิดความแรงในขนาด 10 mg แต่จัดเป็น 40 mg เป็น Sound Alike</li> </ul>	<p>เกิดจักรระบบการจัดการยาที่ชื่อพ้องมองคล้าย(Look alike Sound alike) เพื่อลดความคลาดเคลื่อนอย่างเป็นระบบร่วมกัน ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. การจัดทำบัญชีรายการยาที่มีชื่อพ้องกันและบัญชีรายการยาที่มีรูปแบบ, สี, ลักษณะยา หรือบรรจุภัณฑ์ที่มีความคล้ายคลึงกันแยกให้เห็นชัดเจน และกำหนดให้มีการทบทวนทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงรายการยา</li> <li>2. การจัดตำแหน่งการวางยาใหม่ ไม่ให้ยาที่มีลักษณะหรือรูปแบบที่คล้ายคลึงกันหรือยาที่เคยมีปัญหาวางอยู่ใกล้กัน</li> <li>3. การจัดทำสัญลักษณ์หรือป้ายชื่อยา สีที่ชัดเจนแตกต่างกัน แสดงชื่อยา ความแรง ไว้ในตະกร้ายาที่เก็บยาที่แบ่งบรรจุ</li> <li>4. การใช้โปรแกรมพิมพ์ฉลากยามาช่วยในการคัดแยกรายการยาที่เป็นแบบ sound alike ให้เห็นอย่างชัดเจน เช่น ตัวอักษรพิมพ์ใหญ่ หรือตัวอักษรพิมพ์เล็ก เป็นต้น</li> <li>5. เน้นความจำเป็นที่จะต้องอ่านฉลากยาอย่างระมัดระวังทุกครั้งที่หินยา และอ่านชี้ก่อนที่จะให้ยาโดยไม่วางใจกับการจัดจำเพาะ/ลักษณะยา/ที่เก็บยา หรือสิ่งที่ไม่เจาะจงอื่น ๆ</li> <li>6. จัดให้มีการให้ความรู้เกี่ยวกับยาที่มีชื่อพ้องมองคล้ายในการ ปฐมนิเทศเจ้าหน้าที่ใหม่ และทบทวนให้เจ้าหน้าที่เก่าเป็นระยะ</li> <li>7. กำหนดให้การจัดซื้อยาใหม่หรือการพิจารณายาเข้า-ออกจากบัญชียา โรงพยาบาลให้พิจารณายาที่มีชื่อพ้องมองคล้ายคลึงกัน</li> </ol>

## 2. เรื่องการจัดทำแนวทางในการแบ่งบรรจุยาเม็ด/แคปซูล

แนวคิด/ป้าหมาย	ผลลัพธ์	วิธีการทำงาน/การปรับปรุงที่เกิดขึ้น
<p>เนื่องจากการแบ่งบรรจุยาเป็นการเดريحมยา เพื่อช่วยลดขั้นตอนในการจัดยาให้ผู้ป่วยซึ่ง จะต้องมีมาตรฐานในการกำหนดรูปแบบ และวันหมดอายุของยา จากที่ผ่านมาการแบ่งบรรจุยาไม่มีแนวทางปฏิบัติที่เป็นแนวทางเดียวกัน เช่น การกำหนดวันหมดอายุเป็นปี พ.ศ หรือ ก.ศ. การใช้ตัวอักษรย่อที่ไม่เหมือนกัน ซึ่งหากขาดการทวนสอบหรือตรวจสอบก็อาจเกิดความคลาดเคลื่อนขึ้นได้ และจากการทบทวนเหตุการณ์สำคัญ คือ การกำหนดวันหมดอายุยาแบ่งบรรจุได้กำหนดได้ว่าว่ายาเม็ดที่ปิดภาชนะแล้วให้นับวันหมดอายุไปอีก 1 ปี หลังจากปิดภาชนะแล้ว ตามแนวทางการพิมพ์ฉลากยาแบ่งบรรจุไม่ได้กำหนดให้ระบุวันหมดอายุจริงไว้ที่ฉลากยา (แนวทางเดิม) เนื่องจากมียาที่ใกล้หมดอายุตามบรรจุภัณฑ์อาจจะหมดอายุภายใน 10 เดือน จึงมีการทบทวนให้ออกแบบฉลากยาแบ่งบรรจุเพื่อป้องกันปัญหาการจ่ายยาหมดอายุ</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>เจ้าหน้าที่มีความตระหนักและเข้าใจมากขึ้น รวมทั้งสามารถปฏิบัติตามแนวทางการแบ่งบรรจุยาที่กำหนดได้</li> <li>ผลลัพธ์ของปัญหาความสับสนในการจ่ายยาหมดอายุให้กับผู้ป่วยพบว่าบังไม่พบ อุบัติการณ์ในการจ่ายยาที่แบ่งบรรจุหมดอายุให้กับผู้ป่วย</li> </ol>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- กำหนดแนวทางในการแบ่งบรรจุยา , จัดทำทะเบียน/บันทึกการแบ่งบรรจุยา และการพิมพ์สติ๊กเกอร์เพื่อติดบนของยาแบ่งบรรจุที่ชัดเจนมากขึ้น โดยจัดทำทะเบียน/บันทึกการแบ่งบรรจุยา ซึ่งประกอบด้วย ข้อมูลดังๆ ของยาที่แบ่งบรรจุดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> <li>1. วัน เดือน ปี ที่แบ่งบรรจุยา ,</li> <li>2. ชื่อสารัจทางยา ,</li> <li>3. ชื่อการค้า ,</li> <li>4. ชื่อบริษัทที่ผลิตยา ,</li> <li>5. Lot . No. ,</li> <li>6. วันเดือนปีที่ผลิต ,</li> <li>7. วันเดือนปีที่หมดอายุของยาที่แบ่งบรรจุ</li> <li>8. วันเดือนปีที่หมดอายุจริงของยาข้างขวด/กล่อง(กรณียาใกล้หมดอายุภายใน 1 ปี)</li> <li>9. จำนวนเม็ด / ซอง</li> <li>10. ชื่อผู้ทำการแบ่งบรรจุ</li> <li>11. ชื่อผู้ตรวจสอบ</li> </ol> </li> <li>- กำหนดของ การแบ่งบรรจุยาเม็ดให้ยาเม็ดที่แบ่งบรรจุมีอายุ 1 ปี นับจากวันที่แบ่งบรรจุแต่ไม่เกินวันหมดอายุที่กำหนดไว้ข้างขวด/กล่องกรณีน้อยกว่า 1 ปี ( ที่บริษัทกำหนด )</li> <li>- กำหนดให้สติ๊กเกอร์แสดงวันหมดอายุของยา ข้างกล่องยา ขวดยา และคงชัดเจน</li> <li>- กำหนดให้ระบุวันหมดอายุเป็นปี พ.ศ. ไม่ใช่ปี ก.ศ.</li> </ul>

### 3. เรื่องการจัดทำแนวทางปฏิบัติในการจัดเก็บ, เบิก-จ่ายยาเสพติด

แนวคิด/เป้าหมาย	ผลลัพธ์	วิธีการทำงาน/การปรับปรุงที่เกิดขึ้น
เนื่องจากเดิมหน่วยงานในโรงพยาบาลที่กำหนดให้มีการสำรองยาเสพติดให้ไทยประเพก 2 จำนวน 2 รายการ คือ Morphine inj และ Pethidine inj มี 2 หน่วยงาน คือ งานอุบัติเหตุ-ฉุกเฉิน และงานผู้ป่วยใน (สำหรับงานห้องคลอดให้ใช้ร่วมกับงานอุบัติเหตุ-ฉุกเฉิน) ซึ่งแต่ละหน่วยงานจะมีระบบการจัดเก็บ และเบิกที่แตกต่างกัน ประกอบกับ Morphine inj และ Pethidine inj เป็นยาร์ที่อยู่ในรายการยาที่มีความเสี่ยงสูงต้องเฝ้าระวังในการใช้ ดังนั้นฝ่ายเภสัชกรรมจึงได้จัดทำแนวทางปฏิบัติในการจัดเก็บ, เบิก-จ่ายยาเสพติด เพื่อให้ปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน	ทุกหน่วยงานที่มียาเสพติดให้ไทยประเพก 2 ปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติในการจัดเก็บและเบิก-จ่ายยาเสพติดในแนวทางเดียวกัน <ul style="list-style-type: none"> <li>- เจ้าหน้าที่เกิดความตระหนักและสามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดในเรื่องยาที่มีความเสี่ยงสูง HAD สำหรับยาเสพติด ได้ดีกว่ายาที่มีความเสี่ยงสูงรายการอื่น เนื่องจากมีการควบคุมการใช้ยาที่ชัดเจน และเป็นมาตรฐานที่ทำกันมานานแล้ว ซึ่งอาจจะนำไปประยุกต์ใช้กับยา HAD รายการอื่น ๆ ต่อไป เพื่อให้เกิดความตื่นตัวและเป็นการควบคุมการใช้ยาให้ปลอดภัยมากขึ้นและป้องกันการนำไปใช้ในทางที่ผิดหรือผิดวัตถุประสงค์</li> </ul>	<ol style="list-style-type: none"> <li>จัดทำแนวทางปฏิบัติในการจัดเก็บและเบิก-จ่ายยาเสพติด</li> <li>ชี้แจงเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในการจัดเก็บ, เบิก-จ่ายยาเสพติด ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ</li> <li>จัดเก็บยาเสพติดให้ไทยประเพก 2 ในตู้หรือลิ้นชักที่มีกุญแจล็อก และกำหนดให้หัวหน้าเวรเป็นผู้ถือกุญแจและควบคุมการใช้ โดยมีเจ้าหน้าที่ตรวจสอบซ้ำและยืนยันการโดยบุคคลอื่นอย่างน้อย 1 คน</li> <li>แพทย์สั่งจ่ายยาเสพติดพร้อมทั้งเขียนชื่อคำกับทุกครั้ง ชื่อพยาบาลผู้นัดยา ชื่อผู้จ่ายยา การเบิกจ่าด่องนำไปเบิกยาพร้อมชา ก amp เปล่ามานาเลกเปลี่ยน amp ต่อ amp</li> <li>ทุกจุดที่มียาเสพติดประเพก 2 จัดทำ stock card ควบคุมการรับเข้า – จ่ายออกทุกครั้ง</li> </ol>

### 4. เรื่องการจัดระบบการเฝ้าระวังและความคุณอุณหภูมิตู้เย็นและอุณหภูมิคลังเก็บเวชภัณฑ์ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม

แนวคิด/เป้าหมาย	ผลลัพธ์	วิธีการทำงาน/การปรับปรุงที่เกิดขึ้น
เนื่องจากเดิมระบบการเฝ้าระวังและความคุณอุณหภูมิตู้เย็นและคลังเก็บเวชภัณฑ์ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม ไม่มีระบบในการดำเนินงานที่ชัดเจนและยังไม่มีการเอาใจใส่ที่จริงจังในเรื่องสภาวะอุณหภูมิ จากเหตุการณ์ที่พบว่าประคุณของตู้เย็นในห้องจ่ายยาปิดไม่สนิทและอีกเหตุการณ์พบว่าปลั๊กตู้เย็นห้องจ่ายยาหลุดจากเด้าเสียง จึงได้รับทำการตรวจสอบอุณหภูมิตู้เย็นว่าข้างคงอยู่ในระดับที่เหมาะสมหรือไม่ ซึ่งพบว่าอุณหภูมิตู้เย็นเป็น 10 องศาเซลเซียส(ระดับอุณหภูมิที่เหมาะสมอยู่ที่ 2-8 องศาเซลเซียส) ซึ่งก็ไม่สามารถที่จะรับประทานได้ทั้งหมดด้วยทุกรายการที่เก็บในตู้เย็นขณะนั้นจะได้รับความเย็นทั่วถึงเท่ากันทั้งหมดและจะบังคับประสิทธิภาพได้	<ol style="list-style-type: none"> <li>เจ้าหน้าที่เกิดความตระหนักและเข้าใจในความสำคัญของการควบคุมอุณหภูมิตู้เย็น และสามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดให้เป็นอย่างดี</li> <li>ไม่พบว่ามีอุบัติการณ์ตู้เย็นปิดไม่สนิทจนไม่สามารถควบคุมอุณหภูมิให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมได้</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>จัดทำแนวทางในการเฝ้าระวังและความคุณอุณหภูมิตู้เย็น (2-8 องศาเซลเซียส) และดังเวชภัณฑ์ซึ่งต้องใช้เครื่องปรับอากาศให้อุณหภูมิอยู่ในช่วงที่เหมาะสม (ไม่เกิน 25 องศาเซลเซียส) โดยกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบห้องตู้เย็น และหาก岡เอกสารการให้เป็นความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงานในขณะนั้น</li> <li>กำหนดให้สิ่งแรกที่ต้องตรวจสอบและเฝ้าระวังคือตู้เย็น จะต้องตรวจสอบว่าปิดสนิทหรือไม่ อุณหภูมิอยู่ในช่วงที่ควบคุมหรือไม่และอุณหภูมิของคลังเวชภัณฑ์ ซึ่งจะต้องมีการบันทึกวันละ 2 ครั้ง คือช่วงเช้า(ประมาณ 11.00 น.) และตอนเย็นก่อนเลิกงาน (ประมาณ 15.00 น.)</li> <li>กำหนดให้มีการทำความสะอาดตู้เย็นอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง และหากตู้เย็นเป็นรุ่นที่ต้องลงทะเบียนน้ำแข็งกำหนดให้ต้องลงทะเบียนน้ำแข็งอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง สำหรับเครื่องปรับอากาศกำหนดทำความสะอาดล้างสัปดาห์ละ 1 ครั้ง และการซ่อมบำรุงตามแผนของโรงพยาบาล</li> </ol>

## 5. การปรับปรุงระบบการสำรองยาในจุดสำรองย่อย

แนวคิด/เป้าหมาย	ผลลัพธ์	วิธีการทำงาน/การปรับปรุงที่เกิดขึ้น
เนื่องจากเดิมระบบการเฝ้าระวังและความคุ้ม การหมุดอายุ/เสื่อมสภาพของเวชภัณฑ์ยังไม่มี มาตรฐานและไม่มีระบบในการดำเนินงานที่ ชัดเจนและยังไม่มีการเอาใจใส่ที่จริงจัง จาก การตรวจสอบยาที่สำรองในจุดสำรองย่อยใน โรงพยาบาล พบร่วมกันว่า มียาหมุดอายุในหลาย จุดสำรอง ได้แก่ ER LR WARD นอกจากนี้ ยังพบว่าเวชภัณฑ์บางรายการมีการสำรองใน ปริมาณเกินจำเป็นและไม่มีอัตราการ หมุนเวียนเวชภัณฑ์จากการทบทวน ปัญหาดังกล่าวทำให้มีแนวคิดในการปรับ ระบบการสำรองในจุดสำรองย่อยเพื่อให้มีการ สำรองเวชภัณฑ์ที่เหมาะสม และลดการ สูญเสียบประมาณโดยไม่จำเป็น	ไม่พบอุบัติการณ์ยาหมุดอายุ ในจุดสำรองย่อย	<p>1. ประชุมเพื่อกำหนดปริมาณยาสำรองใหม่ แบบสาขาวิชาชีพ ซึ่งได้รับการรับรองและผ่าน มาตรฐานที่ประชุมคณะกรรมการเภสัชกรรมและการ บำบัด (PCT) โดยเป็นตัวแทนจากหอผู้ป่วยและ ชุดบริการทุกจุดที่มีการสำรองยา (กำหนด รายการยาสำรอง ปริมาณยาสำรอง) เน้นให้มี การสำรองเฉพาะยาที่มีความจำเป็นต้องใช้ เร่งด่วน เช่น ยาฉุกเฉิน ยาอะเจนปอด และ รายการยาที่มีอัตราการใช้สูง เช่น 5% D/N/2 1000 ml เป็นต้น</p> <p>2. ห้องยาต้องจ่ายยาทุกรายการที่แพทย์สั่งใช้ใน ใบสั่งยาผู้ป่วยใน (Doctor's order sheet) ยกเว้น ยาเสพติดให้ไทยและวัตถุออกฤทธิ์อจิต ประสาทที่ต้องมีการใช้ใบ ยส. 5 ประกอบ</p> <p>4. กำหนดให้ฝ่ายเภสัชกรรมตรวจสอบปริมาณ ยาสำรองบนหอผู้ป่วย ทั้งชนิดรายการยา ปริมาณสำรอง วันหมดอายุของยาและการเก็บ รักษา ทุกเดือน เพื่อเป็นการเฝ้าระวังและ ป้องกันยาหมุดอายุ</p>

## 4.2 การพัฒนาคุณภาพที่อยู่ระหว่างดำเนินการ

การพัฒนาคุณภาพ/แนวคิด	วิธีดำเนินการ	เกณฑ์ผลลัพธ์
<b>1. การป้องกันความผิดพลาดในการสั่งยา</b> - ความถูกต้องของคำสั่งแพทย์	- ปรับปรุงบัญชียาโรงพยาบาล - จัดทำคู่มือคำย่อสากล	- อัตราความผิดพลาดของการสั่งยา : Prescribing Error < 5 ต่อพันใบสั่งยา
<b>2. การป้องกันความผิดพลาดในการรับคำสั่ง</b> - ความถูกต้องของการรับคำสั่งแพทย์	- ปรับปรุงแนวทางเฝ้าระวัง/ป้องกันปัญหา - ร่วมดำเนินการในทีมสาขาวิชาชีพ	- อัตราความผิดพลาดของการรับคำสั่ง : Transcribing Error < 5 ต่อพันใบสั่งยา
<b>3. การป้องกันความผิดพลาดในการจัด/เตรียม</b> - จัดยาได้ถูกต้องตามคำสั่งแพทย์	- จัดทำคู่ระบุตัวยาที่มีความคล้ายคลึงกัน - ปรับปรุงแนวทางเฝ้าระวัง/ป้องกันปัญหา	- อัตราความผิดพลาดของการจัด/เตรียม < 5 ต่อพันใบสั่งยา
<b>4. ระบบการจ่ายยา</b> - ผู้ป่วยได้รับยาถูกต้องตามคำสั่งแพทย์  - ผู้รับบริการได้รับข้อมูลใช้ยา/วัสดุการแพทย์ถูกต้องปฏิบัติได้ - บริการประทับใจ - บริการรวดเร็ว	- จัดมาตรฐานในการระบุตัวผู้ป่วยโดย เกสัชกรและเจ้าหน้าที่ห้องยาที่จ่ายยาต้องมี Prime Question สำหรับผู้รับยาทุกราย - จัดทำคู่มือการใช้-จ่ายยา/วัสดุการแพทย์ สำหรับเภสัชกรและเจ้าหน้าที่ห้องยา - ทบทวนพฤติกรรมบริการทุกวันศุกร์ - จัดระบบงานให้มีความสะดวกและจัดให้มีการเก็บข้อมูลระยะเวลาบริการ	- อัตราความผิดพลาดของการจ่ายยา : Dispensing Error < 5 ต่อพันใบสั่งยา  - อัตราการบริหารยาผิด : Administration Error < 5 ต่อพันใบสั่งยา - อัตราความพึงพอใจ (> 80%) - ระยะเวลาบริการ < 10 นาที
<b>5. การเฝ้าระวังการใช้ยาที่มีความเสี่ยงสูง</b> - แนวทางและคู่มือการปฏิบัติยังไม่ถูกนำสู่การปฏิบัติอย่างคุ้นชัด - ขาดการติดตามประเมินผลการเฝ้าระวังระหว่างที่มีการใช้ยาที่มีความเสี่ยงสูงที่เป็นแนวทางชัดเจน	1. ทบทวนรายการยาที่มีความเสี่ยงสูงในโรงพยาบาล 2. จัดอบรมความรู้เกี่ยวกับยาที่มีความเสี่ยงสูงแก่เจ้าหน้าที่ 3. กำหนดรายการยาที่มีความเสี่ยงสูงที่มีในแต่ละหน่วยบริการ พร้อมกำหนดแนวทางการจัดเก็บ และเบิกจ่าย 4. จัดทำเอกสารสิ่งที่ต้องเฝ้าระวังและติดตามติด ไว้ที่ใน monitoring form ระหว่างที่มีการใช้ยา 5. เภสัชกรร่วมประเมินการบันทึกข้อมูลการติดตามการใช้ยาที่มีความเสี่ยงสูง	- อัตราความคาดเคลื่อนจากยา กลุ่มที่มีความเสี่ยงสูง = 0

การพัฒนาคุณภาพ/แนวคิด	วิธีดำเนินการ	เกณฑ์ผลลัพธ์
<b>6.งานบริบาลเภสัชกรรม</b> เพื่อให้การใช้ยาเกิดประสิทธิผลที่ดีและมีความปลอดภัย	-ปฏิบัติตามร่วมกับสาขาวิชาชีพ ดังนี้ การดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรังที่รับยาต่อเนื่อง การเฝ้าระวังอาการไม่พึงประสงค์จากยา การให้คำปรึกษาผู้ที่มีปัญหาการใช้ยา การค้นหาปัญหาการใช้ยาเพื่อหาวิธีแก้ไข	-ผลงานบริบาลเภสัชกรรมเป็นรูปธรรมชัดเจนขึ้น
<b>7.งานบริการเภสัชสนับสนุน</b> เพื่อพัฒนาระบบการให้ข้อมูลด้านยา	-จัดทำสื่อช่วยอธิบายวิธีใช้ยาแก่ผู้ป่วย -จัดอบรม/เผยแพร่ความรู้ด้านยาแก่บุคลากรการแพทย์ -จัดระบบเผยแพร่ความรู้สู่ชุมชน	-เกิดระบบการให้ข้อมูลด้านยาอย่างต่อเนื่อง
<b>8.การปรับปรุงระบบงานในหน้าที่รับผิดชอบบุคลากรให้สอดคล้องกับการพัฒนาคุณภาพ</b>	-การกำหนดให้มีการตามเภสัชกร On call ช่วงนอกเวลาราชการ -การจัดระบบบททวนการจ่ายยาในช่วงเวลาที่เภสัชกรไม่อยู่ -การแบ่งหน้าที่บุคลากรในฝ่ายฯ ให้เหมาะสมกับการพัฒนาคุณภาพ	-เภสัชกรมาให้คำปรึกษา 100% -ป้องกัน/แก้ไขปัญหาด้านยาได้ทันเวลา และกิจกรรมเป็นไปอย่างต่อเนื่อง -เกิดกระบวนการพัฒนาคุณภาพไปพร้อมๆ กับการปฏิบัติหน้าที่ประจำวัน

## 5. แผนการพัฒนาต่อเนื่อง

1. การจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาแก่บุคลากร
  2. การจัดทำคู่มือจ่ายยา
  3. การสร้างมาตรฐานพฤติกรรมบริการ
  4. การประเมินความพึงพอใจในบริการเภสัชกรรม
  5. การสร้างเครือข่ายในชุมชน
- แผนการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่มีคุณสมบัติไม่ครบตามตำแหน่ง

กรณีมอบหมายให้เจ้าหน้าที่จัดการงานเภสัชกรรมทำหน้าที่จ่ายยาแทนเภสัชกร จะต้องผ่านการอบรมและการประเมินผลการปฏิบัติงาน ทุกปี ดังนี้

- การคำนวณขนาดการใช้ยาในเด็ก
- ขั้นตอนการส่งมอบยาให้ผู้ป่วย
- ข้อยา ลักษณะเม็ดยา ขนาดยา ข้อบ่งใช้ยา วิธีใช้ และข้อควรระวังในการใช้ยา
- ความสัมพันธ์ของยา กับอาการเจ็บป่วยของผู้ป่วย

**แบบประเมินความถูกต้องในการจ่ายยา**

**ของเจ้าพนักงานเภสัชกรรม**

คำถาม	มี/ถูกต้อง	ไม่มี/ไม่ถูกต้อง
<b>1. สอนตามข้อมูลพื้นฐานของผู้ป่วย</b>		
1.1. เรียกตามชื่อและนามสกุล		
1.2. ขอคูบัตร		
1.3. ถามอาการมาด้วยโทรศัพท์		
1.4. ถามว่าเคยแพ้ยาหรือไม่		
<b>2. ขั้นตอนการส่งมอบยา</b>		
2.1. บอกข้อบ่งใช้ยา		
2.2. บอกวิธีใช้ยา		
2.3. บอกข้อควรระวังในการใช้ยา		
<b>3. การตรวจสอบความถูกต้องของการส่งมอบยา</b>		
3.1. ชนิด		
3.2. จำนวน		
3.3. วิธีใช้และขนาดการใช้		
3.4. ฉลากเสริม		
3.5. ระบุคำเตือนห้ามรับประทาน(กรณียาภายนอก)		
3.6. ข้อควรระวังในการใช้ยา		

ผู้ประเมิน .....

ตำแหน่ง .....

วันที่ .....



**ตารางการปฏิบัติงานประจำวัน**

กิจกรรมทั้งวัน	วันจันทร์	วันอังคาร	วันพุธ	วันพฤหัสบดี	วันศุกร์
เตรียมเวชภัณฑ์ประจำวัน+ตู้ ER	อัครพนธ์ กาญจนा ศรินญา				
จัดยา	ศรินญา วันคี่ = อัครพนธ์ / วันคู่ = กาญจนा				
ตรวจสอบยา	สุวัตถร				
ตรวจสอบยา (กรณีไม่มีเภสัชกร)	วันคี่ = กาญจนा / วันคู่ = อัครพนธ์				
จ่ายยา / บริบาลเภสัชกรรม	สุวัตถร				
จ่ายยา(ยาเบื้องต้น/ไม่ใช้โรคเรื้อรัง/)	วันคี่ = กาญจนा / วันคู่ = อัครพนธ์				
ลงข้อมูลยา IPD	กาญจนा				
ลงข้อมูลยา OPD	อัครพนธ์				
<b>กิจกรรมเฉพาะภาคบ่าย</b>					
แบ่งบรรจุยาเม็ดล่วงหน้า	ศรินญา				
ตัดยอดในคอมฯ + จัดในคลังฯ	-	อัครพนธ์		-	-
ตัด stockcard + ตรวจก่อนจ่าย	-	-	กาญจนा	-	-
งานเอกสาร	กาญจนा				
ตรวจสอบ stock	OR-LR	WARD	ER	เวชฯ – ตู้ยา ER	ห้องยา
1 ครั้ง / เดือน.	กาญจนा				
5 ส (ทุก 2 สัปดาห์)	-	-	-	ทุกคน	-
พื้นที่รับผิดชอบ	สุวัตถร	ตู้เพิ่มเอกสาร ตู้ยากลุ่มพิเศษ ตู้ยา High Alert ตู้อุปกรณ์ผลิตยา			
	กาญจนा	ชั้นยาเม็ด ยานี้ด ยาน้ำ ยาภายนอก ตู้ยา ER			
	ศรินญา	ตู้โภสเทอร์ ตู้เอกสารเก่า ชั้นเก็บของและขวด ตู้ไดซิงน้ำ ห้องน้ำค ไทย			
	อัครพนธ์	บริเวณในคลังยาทั้งหมด			
ทบทวน 12 กิจกรรม	-	-	-	ทุกคน	-
ผลิตน้ำยาฆ่าเชื้อ	-	-	สุวัตถร	-	-
คงส./นิเกช สอ	-	สุวัตถร	-	-	-
เภสัชสนนเทพ	สุวัตถร	-	-	-	-

## ตารางการปฏิบัติงานประจำวันหยุด

วันหยุดสาร์-อาทิตย์	กิจกรรมการปฏิบัติงาน
เภสัชกร ปฏิบัติงานช่วงเช้า จ.เภสัชฯ ปฏิบัติงาน 1 คนทั้งวัน ผู้ช่วยฯ ปฏิบัติงานวันสาร์	1. ตรวจสอบคำสั่งใช้ยา จัด-จ่ายยา ผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน 2. บันทึกข้อมูลการบริการ-บันทึกรายงานความคิดเห็นทางยา 3. แบ่งบรรจุยาเม็ดล่างหน้า 4. ทำความสะอาดห้องรักษาพยาบาล 5. จัดเตรียมเอกสาร/ป้าย/ฉลากที่ใช้ในการจัด-จ่ายยาให้พร้อมใช้ 6. จัด 5 ส ลีอคใส่กล่องจัดยา OPD – IPD และบริเวณเคาน์เตอร์ 7. จัดทำสื่อเผยแพร่ความรู้/ฉลากช่วยในการใช้ยา/คู่มือปฏิบัติงาน ฯลฯ
นายแพทย์	
วันสาร์ ข้อ 1-4 เป็นอย่างน้อย	
วันอาทิตย์ ให้ได้ข้อ 5-7 ด้วย	